

Vejledning til bekendtgørelse nr. 322 af 30. marts 2020 om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport

Indhold

1. Indledende bemærkninger	4
1.1. EU-regler	4
1.2. Danske regler	4
1.3. Formål	4
2. Definitioner og anvendelsesområde (kapitel 1)	5
2.1. Definitioner § 1	5
2.3. Undtagelser fra bekendtgørelsens anvendelsesområde (§ 4, § 5 og § 6)	6
3. Krav til erhvervschaufførers kvalifikationer og uddannelse (kapitel 2)	9
3.1. Generelt om krav til erhvervschaufførers kvalifikationer og uddannelse (§ 7)	9
3.2. Godstransport (§ 8 og 9)	9
3.3. Personbefordring (§ 10, § 11 og § 12)	10
3.4. Undtagelser på grundlag af tidligere erhvervede rettigheder (§ 13)	10
3.5. Undtagelser i øvrigt (§ 14 og § 15)	10
4. Grundlæggende kvalifikationer (kapitel 3)	11
4.1. Generelt om krav til grundlæggende kvalifikationer	11
4.2. Grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 16)	11
4.3. Intensiv grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 17)	12
4.4. Ændring eller udvidelse af virksomhedsområde (§ 18)	13
4.5. Individuelle køretimer (§ 19 og § 20)	14
4.6. Prøver (§ 21)	15
4.6.1. Skriftlig prøve	15
4.6.2. Praktisk prøve i lastsikring	15
5. Efteruddannelse (kapitel 4)	16

5.1.	Efteruddannelsens varighed (§ 22)	16
5.2.	Efteruddannelsen indhold (§ 23 og § 24)	16
5.3.	Efteruddannelse efter grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 25)	18
5.4.	Fortsat efteruddannelse (§ 26)	18
5.5.	Genoptagelse af erhverv som chauffør (§ 27)	18
5.6.	Handicapbevidstgørende uddannelse (§ 28)	18
5.7.	Godskrevet efteruddannelse	19
6.	Chaufføruddannelsesbevis m.m. (kapitel 5)	19
6.1.	Gyldighedsperiode (§ 29)	19
6.2.	Chaufføruddannelsesbevis udstedt i en anden medlemsstat (§ 30)	19
6.3.	Chauffører fra tredjelande (§ 31)	19
6.4.	Krav til at medbringe chaufføruddannelsesbevis mv. (§ 32)	20
6.5.	Ansøgning om chaufføruddannelsesbevis (§ 33)	20
6.6.	Midlertidigt chaufføruddannelsesbevis (§ 34)	21
6.7.	Bortkommet chaufføruddannelsesbevis (§ 35, § 36)	22
6.8.	Kompetencebestemmelse (§ 37)	22
7.	Uddannelsessted (kapitel 6)	22
7.1.	Grundlæggende kvalifikationer – borgere i et EU- eller EØS-land (§ 38)	22
7.2.	Grundlæggende kvalifikationer – tredjelandsborgere (§ 39)	23
7.3.	Efteruddannelse (§ 40)	23
8.	Uddannelsescentre (kapitel 7)	23
8.2.	Krav til undervisere (§ 46, stk. 1)	24
8.2.1.	Undervisere i de chaufførspecifikke emner (§ 46, stk. 2 og 3)	24
8.2.2.	Undervisere i individuelle køretimer (§ 47)	25
8.2.3.	Undervisere i førstehjælp (§ 48)	25
8.2.4.	Undervisere i brandbekæmpelse (§ 49)	25
8.2.5.	Øvrige undervisere (§ 50)	25
8.3.	Krav til udstyr (§ 51)	26
8.4.	IKT-værktøjer (§ 52)	26
8.5.	Tilsyn (§ 53, § 54)	27
8.6.	Tilbagekaldelse af godkendelse (§ 55)	28
9.	Krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring (kapitel 8)	28
9.1.	Generelt om krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring	28

9.2.	Krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring, hvor føreren modtager betaling for at føre bussen (§ 56)	28
9.3.	Krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring, hvor føreren <i>ikke</i> modtager betaling for at føre bussen (§ 57)	29
9.4.	Krav til førere af busser, der anvendes til rent privat kørsel (§ 57, stk. 3) ...	29
10.	Krav til kvalifikationer og uddannelse for varebilschauffører (kapitel 9)	29
10.1.	Varebilschaufførsuddannelsesbevis (§ 58)	29
10.2.	Krav til grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 59)	29
10.3.	Undtagelse på grund af erhvervede rettigheder (§ 60)	30
10.4.	Krav til efteruddannelse (§ 61)	31
10.5.	Krav til indgivelse af ansøgning (§ 62, § 63)	31
11.	Godkendelse af uddannelser for førere af varebiler m.v. (kapitel 10)	32
11.1.	Godkendelse af grund- og efteruddannelse (§ 64)	32
11.2.	Krav til uddannelsesudbyderens oplysningspligt (§ 65)	32
11.3.	Krav til indgivelse af ansøgning (§ 66)	33
11.4.	Krav til Færdselsstyrelsens sagsbehandlingsfrister m.v. (§ 67, § 68)	33
11.5.	Tilsyn (§ 69)	34
12.	Klageadgang (kapitel 12)	34
12.1.	Klageadgang (§ 70)	34
13.	Straf, ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser (kapitel 12)	34
13.1.	Strafbestemmelse (§ 71)	34
13.2.	Overgangsbestemmelser (§ 73, § 74)	35
14.	Bilag 1	36
15.	Bilag 2	42
16.	Bilag 3	47
17.	Bilag 4	49

1. Indledende bemærkninger

1.1. EU-regler

Bekendtgørelsen er udarbejdet på baggrund af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/59/EF af 15. juli 2003 om grundlæggende kvalifikationskrav og efteruddannelseskrav for førere af visse køretøjer, der benyttes til godstransport eller personbefordring ad vej (Uddannelsesdirektivet).

Direktivet fastsætter krav om, at chauffører, der udfører erhvervmæssig godstransport eller personbefordring, som hovedregel skal have erhvervet visse grundlæggende kvalifikationskrav udover kørekortet. Der stilles i den forbindelse krav til de nationale chaufføruddannelser og efteruddannelseskrav.

Bekendtgørelsen og alle vejledninger, der henvises til i nærværende vejledning, kan findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside www.fstyr.dk.

1.2. Danske regler

De danske regler på området findes i bekendtgørelse nr. 322 af 30. marts 2020 om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport.

1.3. Formål

Kvalifikationsuddannelserne skal bidrage til større trafiksikkerhed, bedre trafikadfærd og sikkerhed for erhvervschauffører samt øget fokus på rationelt brændstofforbrug.

Formålet med kvalifikationsuddannelser for chauffører er at sikre, at chaufførerne har de nødvendige kvalifikationer både for adgang til og for at drive erhverv som chauffør. Kravet om grundlæggende kvalifikationer og om efteruddannelse tager navnlig sigte på at forbedre færdselssikkerheden og chaufførens sikkerhed, herunder i forbindelse med de arbejdsopgaver, chaufføren udfører, når køretøjet holder stille. Desuden tager en modernisering af chauffør erhvervet sigte på at gøre unge interesseret i dette erhverv. Dette skulle bidrage til at kunne rekruttere nye chauffører i en periode, hvor der er mangel på disse.

Reglerne og krav om kvalifikationsuddannelse og efteruddannelse blev vedtaget i EU i 2003 og gælder i alle EU-medlemsstater.

Det bemærkes, at der udover kravene i omhandlede bekendtgørelse også er krav om kørekort til erhvervmæssig personbefordring med bus.

2. Definitioner og anvendelsesområde (kapitel 1)

2.1. Definitioner § 1

I bekendtgørelsen forstås ved

- *Fører og chauffører:* enhver person, som fører køretøjet, også selvom det kun er i et kort tidsrum.
- *Vejtransport:* Al kørsel på vej, der er åben for offentlig adgang, med et til personbefordring eller godstransport bestemt køretøj i tom eller lastet stand.
- *Timer og individuelle køretimer:* 60 minutter inklusiv op til 15 minutters pause. Den samlede tid på 60 minutter betragtes som en del af kvalifikationsuddannelsen og må ikke anvendes til andre formål.
- *Uddannelsescenter:* En fysisk eller juridisk person, som tilbyder uddannelse til erhvervelse af grundlæggende kvalifikationer som anført i kapitel 3 og/eller efteruddannelse som anført i kapitel 4.
- *Rent privat kørsel:* Al kørsel, der udføres af køretøjets registrerede bruger med dennes nærmeste familie og nære venner. Tilsvarende gælder for førere, der hører til den registrerede brugers husstand. Rent privat kørsel kan også udføres med et køretøj lejet uden fører.
- *Sædvanlig bopæl:* Det sted, hvor en person sædvanligvis opholder sig, det vil sige i mindst 185 dage indenfor et kalenderår, som følge af sin personlige eller erhvervsmæssige tilknytning. Er den pågældende person uden erhvervsmæssig tilknytning, skal der bestå en personlig tilknytning, der viser, at der består en tæt forbindelse mellem vedkommende og dennes bopælssted. Sædvanlig bopæl anses for etableret på det tidspunkt, hvor en person har bosat sig i Danmark med henblik på opfyldelse af en af de nævnte betingelser.

2.2. Bekendtgørelsens anvendelsesområde (§ 2 og § 3)

Chauffører, der udfører erhvervsmæssig buskørsel, godskørsel for fremmed regning (vognmandskørsel) eller firmakørsel (kørsel med egne varer), er omfattet af kravet om kvalifikationsuddannelse (grundlæggende kvalifikationsuddannelse/efteruddannelse).

Firmakørsel i varebil kræver ikke varebilschaufføruddannelse.

Selvkørende vognmænd og virksomhedsejere, der kun lejlighedsvist fører bus eller lastbil, er også omfattet af kravet om kvalifikationsuddannelse.

Det vil sige i tilfælde, hvor en person – uanset jobfunktion – udfører chaufførarbejde, er den pågældende således omfattet af kravet om kvalifikationsuddannelse. Det er således ikke omfanget af chaufførarbejdet, der er afgørende for kravet om uddannelse, og heller ikke om personens jobfunktion normalt ikke er at virke som chauffør.

Kravet om kvalifikationsuddannelse omfatter chauffører, der er statsborgere i et land inden for EU/EØS (EU- lande samt Norge, Island og Lichtenstein). Kravet omfatter endvidere chauffører, der ikke er statsborgere i et land inden for EU/EØS, men er ansat i en virksomhed, der er etableret i et land inden for EU/EØS.

Alle, der fører bus i en dansk etableret buskørselsvirksomhed, og alle, der fører lastbil i en dansk etableret godskørselsvirksomhed eller virksomhed, der udfører firmakørsel, er således omfattet af kravet om kvalifikationsuddannelse.

Der er i bekendtgørelsens kapitel 8 fastsat særlige krav til førere af dansk indregistrerede busser, der benyttes til ikke-erhvervmæssig personbefordring.

Ikke-erhvervmæssig buskørsel er kørsel, der ikke opfylder betingelserne for at være erhvervmæssig buskørsel. Ifølge § 1, stk. 3, i lov om buskørsel er kørslen erhvervmæssig, hvis én af følgende betingelser er opfyldt:

1. Der udføres kørsel med personer uden en nærmere tilknytning til den person, virksomhed eller sammenslutning, der udfører eller lader kørslen udføre,
2. kørslen udføres mod vederlag, eller
3. kørslen udgør den pågældende persons, virksomheds eller sammenslutnings primære formål.

Ikke-erhvervmæssig buskørsel er kørsel, der ikke er omfattet af betingelserne for at være erhvervmæssig kørsel. Som eksempler på ikke-erhvervmæssig buskørsel kan nævnes:

1. En virksomheds befordring af ansatte.
2. En forenings befordring af foreningens aktive medlemmer.
3. En kommunal eller privat institutions befordring af patienter, elever og ansatte.
4. En privat persons befordring af personer, som den pågældende har nærmere tilknytning til for eksempel den nærmeste familie eller nære venner.

Der er i bekendtgørelsens kapitel 9 fastsat krav til kvalifikationer og uddannelse for førere af dansk indregistrerede varebiler eller vogntog, der udfører godskørsel for fremmed regning.

2.3. Undtagelser fra bekendtgørelsens anvendelsesområde (§ 4, § 5 og § 6)

Førere af følgende køretøjer er undtaget fra kravet om kvalifikationsuddannelse:

- 1) Køretøjer, hvis højeste tilladte hastighed ikke overstiger 45 km/t.

For at undtagelsen skal kunne finde anvendelse, kræves det, at det pågældende køretøj i medfør af færdselslovens bestemmelser ikke lovligt må fremføres med en

hastighed, som overstiger 45 km/t. Der kan for eksempel være tale om kørsel med visse mobilkraner eller kørsel for visse former for særtransporter.

- 2) Køretøjer, der benyttes af de væbnede styrker, civilbeskyttelsestjenesten, brandvæsenet, ordensmagten og tjenester for akut ambulancekørsel eller er under disse tjenesters kontrol, såfremt transporten sker som led i disse tjenesters funktion.

Undtagelsen regulerer, at de nævnte køretøjer ikke kan anvendes til andre formål, end de er godkendt til som anført i undtagelsen. Det betyder, at hvis en brandbil for eksempel anvendes til en attraktion i en forlystelsespark, er chaufføren ikke undtaget.

- 3) Køretøjer under reparation m.v.

Undtagelsen omfatter f.eks. køretøjer, der prøvekøres med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug.

- 4) Køretøjer, hvortil der kræves et kørekort til kategori D eller D1, og som køres uden passagerer af vedligeholdelsespersonale til eller fra et vedligeholdelsescenter beliggende i nærheden af den nærmeste vedligeholdelsesbase, der anvendes af transportøren, forudsat at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet.

Eksempelvis vil transport af busser uden passagerer, der transporteres af virksomhedens vedligeholdelsespersonale mellem virksomheden og den vaskehal eller det værksted som virksomheden anvender tættest/nærmest bussens normale standplads/garage. Det er en betingelse, at kørslen ikke er førerens hovedaktivitet.

Generelt anses kørsel ikke for at være chaufførens hovedaktivitet, hvis den udgør mindre end 30% af den månedlige arbejdstid.

- 5) Køretøjer, der anvendes i nødsituationer eller benyttes til redningsopgaver, herunder køretøjer, der anvendes til ikke-kommerciel transport af nødhjælp.

Alle former for udrykningskørsel (kørsel med "blåt blink") er undtaget, dette omfatter også returkørsel. Kørsel i forbindelse med for eksempel autohjælp, hjælp i forbindelse med vandskader og lignende er ikke omfattet af undtagelsen.

Det betyder, at ikke-kommerciel transport af humanitær bistand, også er omfattet af undtagelsen, såfremt de anvendes i katastrofetilfælde eller i redningsoperationer.

- 6) Køretøjer, der benyttes til køretimer eller køreprøver med henblik på erhvervelse af kørekort i henhold til færdselsloven eller et chaufføruddannelsesbevis i henhold til denne bekendtgørelse eller yderligere køreundervisning som led i arbejdspladsbaseret læring, forudsat at den pågældende person ledsages af en anden person, som har chaufføruddannelsesbevis til, eller er kørelærer for den pågældende kategori, forudsat at køretimerne ikke anvendes til erhvervsmæssig godstransport eller personbefordring.

Undtagelsen finder anvendelse på køretimer og køreprøver, men udelukkende i uddannelses- og undervisningsøjemed. Kørslen kan ikke kombineres med kommercielle transporter.

- 7) Køretøjer, der benyttes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring og godstransport, jf. dog kapitel 8.

Se nærmere i afsnit 9 om kravene til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig kørsel.

- 8) Køretøjer, der benyttes til transport af materiel, udstyr eller maskiner, som skal anvendes under udøvelsen af førerens erhverv.

Det er en betingelse, at kørslen ikke er førerens hovedaktivitet. Det er yderligere en betingelse, at føreren udelukkende medbringer udstyr eller maskiner og materialer vedkommende selv skal bruge for at udføre en arbejdsopgave.

Eksempelvis vil en stilladsarbejder, der i forbindelse med sit arbejde i ringe omfang fører lastbilen med materialer og udstyr eller maskiner til opførelse af stilladset, ikke være omfattet af kravet om kvalifikationsuddannelse. Der er tale om en konkret vurdering, hvor omfanget af beskæftigelsen som fører af lastbilen sammenholdes med den pågældendes øvrige beskæftigelse.

Generelt anses kørsel ikke for at være chaufførens hovedaktivitet, hvis den udgør mindre end 30% af den månedlige arbejdstid.

- 9) Køretøjer, der kører i landdistrikter for at forsyne deres egen virksomhed, når føreren ikke tilbyder transportydelse, og når transporten er lejlighedsvis og ikke påvirker trafiksikkerheden.

Det er et krav at kørslen forekommer sjældent, finder sted i landdistrikter og udføres af chauffører, som foretager leverancer til deres egen virksomhed. Det er derudover en betingelse at færdselssikkerheden fortsat sikres. Der kan her blandt andet tages hensyn til infrastruktur og trafiktæthed.

- 10) Køretøjer, som landbrugs-, gartneri-, skovbrugs-, opdræts- og fiskerivirksomheder anvender eller lejer uden fører til transport af varer som led i deres egen erhvervsmæssige virksomhed, medmindre kørslen er en del af chaufførens hovedaktivitet eller overstiger 100 km, fra basen fra den virksomhed, som ejer, lejer eller leaser køretøjet.

Det er et krav, at køretøjet anvendes af den pågældende virksomhed som led i dennes egen erhvervsmæssige virksomhed. Det vil sige, at det er transport af egne varer, som sker for egen regning.

Ved virksomhedens base forstås den registrerede brugers adresse, der fremgår af køretøjets registreringsattest.

I tilfælde hvor virksomheden har flere afdelinger, der ikke er beliggende på samme adresse, vil virksomhedens base kunne anses som adresse på det normale driftssted for køretøjer, uanset om køretøjet formelt måtte være registreret til en anden afdelingsadresse.

Generelt anses kørsel ikke for at være chaufførens hovedaktivitet, hvis den udgør mindre end 30% af den månedlige arbejdstid.

3. Krav til erhvervschaufførers kvalifikationer og uddannelse (kapitel 2)

3.1. Generelt om krav til erhvervschaufførers kvalifikationer og uddannelse (§ 7)

Chauffører, der tager kørekort til kategori D (stor bus) /D1 (lille bus) og chauffører, der tager kørekort til kategori C (stor lastbil)/ C1 (lille lastbil), skal for at udføre erhvervsmæssig kørsel have et chaufføruddannelsesbevis som dokumentation for, at de har gennemført en grundlæggende kvalifikationsuddannelse.

Chauffører, der den 9. september 2008 havde kørekort til kategori D (stor bus), og chauffører, der den 9. september 2009 havde kørekort til kategori C (stor lastbil), skal for at udføre erhvervsmæssig kørsel have et chaufføruddannelsesbevis som dokumentation for, at de har deltaget i den foreskrevne efteruddannelse.

Der er endvidere fastsat visse alders- og erfaringskrav, som en chauffør skal opfylde - se nærmere herom i afsnit 3.2 (godschauffører) og afsnit 3.3 (buschauffører).

En chauffør, der har kørekort til kategori B (almindelig bil), og som er ved at gennemføre en erhvervsuddannelse eller en erhvervsgrunduddannelse godkendt af Undervisningsministeriet, hvori der indgår en kvalifikationsuddannelse til varebilschauffører efter denne bekendtgørelse, må i løbet af uddannelsen køre i Danmark, selvom den pågældende ikke har et varebilschaufføruddannelsesbevis.

En chauffør, der har kørekort til kategori C (stor lastbil) eller D (stor bus), og som er ved at gennemføre en erhvervsuddannelse eller en erhvervsgrunduddannelse godkendt af Undervisningsministeriet, hvori der indgår en kvalifikationsuddannelse til bus- og godschauffører efter denne bekendtgørelse, må i løbet af uddannelsen køre i Danmark, selvom den pågældende ikke har et chaufføruddannelsesbevis.

Det er en betingelse, at erhvervsuddannelsen har en varighed på mindst 6 måneder. Der skal under kørslen medbringes dokumentation for, at chaufføren deltager på en erhvervsuddannelse. Dokumentationen fås på uddannelsescentret.

Det bemærkes, at der udover kravene i denne bekendtgørelse også er krav om kørekort til erhvervsmæssig personbefordring.

3.2. Godstransport (§ 8 og 9)

En chauffør, der tager kørekort til kategori C (stor lastbil) eller C1 (lille lastbil), skal gennemføre en grundlæggende kvalifikationsuddannelse for at kunne udføre erhvervsmæssig godskørsel.

Hvilken grundlæggende kvalifikationsuddannelse en godschauffør skal vælge, er blandt andet afhængig af, hvor gammel den pågældende er.

Hvis chaufføren er mellem 18 år og 21 år, skal den pågældende tage den grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 8 uger for at kunne udføre erhvervsmæssig godskørsel med

kategori C (stor lastbil) eller en intensiv grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 4 uger for at kunne udføre erhvervsmæssig godskørsel med kategori C1 (lille lastbil).

Chauffører over 21 år vil selv kunne vælge, om de vil tage den grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 8 uger eller den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 4 uger.

3.3. Personbefordring (§ 10, § 11 og § 12)

En chauffør, der tager kørekort til kategori D (stor bus) eller D1 (lille bus), skal gennemføre en grundlæggende kvalifikationsuddannelse for at kunne udføre erhvervsmæssig buskørsel.

Hvilken grundlæggende kvalifikationsuddannelse en buschauffør skal vælge, er blandt andet afhængig af, hvor gammel den pågældende er, og hvilke former for kørsel som vedkommende ønsker at udføre.

En chauffør, der er fyldt 21 år og har gennemført den grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 8 uger, må udføre al indenlandsk buskørsel.

En chauffør, der er mellem 21 år og 23 år og har gennemført den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 4 uger, må kun udføre rutekørsel på en strækning, der ikke overstiger 50 km. Fra det fyldte 23. år kan den pågældende udføre alle former for national buskørsel.

Chauffører over 23 år kan, uanset om de tager den grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 8 uger eller den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 4 uger, udfører alle former for national buskørsel.

For at føre international buskørsel skal chaufføren være fyldt 23 år og have minimum 2 års erfaring som fører af bus eller lastbil.

Det bemærkes, at der udover kravene i denne bekendtgørelse også er krav om kørekort til erhvervsmæssig personbefordring.

3.4. Undtagelser på grundlag af tidligere erhvervede rettigheder (§ 13)

Chauffører, der har taget kørekort til kategori D (stor bus) eller D1 (lille bus) før den 10. september 2008, og chauffører, der har taget kørekort til kategori C (stor lastbil) eller C1 (lille lastbil) før den 10. september 2009, er undtaget fra kravet om at gennemføre en grundlæggende kvalifikationsuddannelse for at udføre erhvervsmæssig kørsel. De pågældende er således kun omfattet af kravet om efteruddannelse – se nærmere herom i afsnit 5.

3.5. Undtagelser i øvrigt (§ 14 og § 15)

En chauffør, der har erhvervet chaufføruddannelsesbevis i forbindelse med kørekort kategori C1 (lille lastbil) eller D1 (lille bus), behøver ikke gennemføre en ny

grundlæggende kvalifikationsuddannelse ved erhvervelse af kørekort til kategori C (stor lastbil) eller D (stor bus).

4. Grundlæggende kvalifikationer (kapitel 3)

4.1. Generelt om krav til grundlæggende kvalifikationer

De grundlæggende kvalifikationer kan fås ved enten at gennemføre den grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 8 uger eller den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 4 uger.

Hvilken grundlæggende kvalifikationsuddannelse en chauffør skal vælge, er blandt andet afhængig af, hvor gammel den pågældende er, og hvilke former for kørsel som vedkommende ønsker at køre. Personer, der er over 21 år og har kørekort til kategori C (stor lastbil), og personer, der er over 23 år og har kørekort til kategori D (stor bus), kan frit vælge mellem de to grundlæggende kvalifikationsuddannelser.

Den grundlæggende kvalifikationsuddannelses indhold er nærmere beskrevet i bilag 1, se afsnit 14 (buschauffører), og i bilag 2, se afsnit 15 (godschauffører).

I den grundlæggende kvalifikationsuddannelse indgår mindst 20 individuelle køretimer, og i den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse indgår mindst 10 individuelle køretimer.

4.2. Grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 16)

Uddannelsen skal gennemføres på et uddannelsescenter godkendt af Færdselsstyrelsen. Listen over godkendte uddannelsescentre findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside. Uddannelsen har en varighed på 296 timer (8 uger), heraf mindst 20 individuelle køretimer. Der kan ikke ske en reduktion af antallet af timer på grundlag af en individuel kompetencevurdering.

Grunduddannelsen afsluttes med en skriftlig prøve. På grunduddannelsen for godschauffører er der endvidere en praktisk prøve i lastsikring. Se nærmere herom i afsnit 4.6. På grunduddannelsen for buschauffører indgår der endvidere en handicapbevidstgørende undervisning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder.

Når en chauffør har bestået den skriftlige prøve – og forinden den praktiske prøve i lastsikring, hvis der er tale om en godschauffør – udstedes der et midlertidigt chaufføruddannelsesbevis. Se nærmere herom afsnit 6.6.

For grundlæggende kvalifikationsuddannelse gælder endvidere:

1. Hvis eleverne har uopsætteligt fravær, skal de timer, hvor eleven har været fraværende, indhentes, eventuelt ved hjemmearbejde i fritiden.
2. Det er underviseren, der vurderer, hvor stor en del af kurset den enkelte elev, jf. punkt 1, er i stand til at indhente.

Fravær ved undervisning i førstehjælp, individuelle køretimer, surring og stuvning (gods), øvelser i håndtering af gods (bus), ergonomi, øvelser i brandslukning, evakueringsøvelser (bus) samt anden praktisk undervisning kan kun indhentes ved deltagelse i undervisning.

Den eller de undervisende faglærere og eleven skal straks efter afslutningen/gennemførelsen af hver enkelt lektion med deres underskrifter i lektionsplanen bekræfte, at der er undervist i indholdet af den omhandlede lektion. Datoen for lektionens gennemførelse og den faktisk anvendte tid skal også bekræftes.

Har eleven behov for yderligere indlæring (repetition) end den, der finder sted ved første gennemførelse af en lektion, skal dato, tid og lektionsnummer for de(n) yderligere repetition(er) bekræftes ved underskrifter af både underviser og elev.

Lektionsplanen skal opbevares af uddannelsescentret i mindst to år efter afslutningen af uddannelsesperioden.

Den udarbejdede lektionsplan skal følge eleven, såfremt eleven færdiggør uddannelsen på et andet uddannelsescenter. Eksempel på lektionsplan findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

4.3. Intensiv grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 17)

Uddannelsen skal gennemføres på et uddannelsescenter godkendt af Færdselsstyrelsen. Adgangen til uddannelsen har elever, der er fyldt 21 år ved uddannelsens afslutning.

Listen over godkendte uddannelsescentre findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

Uddannelsen har en varighed på 148 timer (4 uger), heraf mindst 10 individuelle køretimer. Der kan ikke ske en reduktion af antallet af timer på grundlag af en individuel kompetencevurdering.

Grunduddannelsen afsluttes med en skriftlig prøve. På grunduddannelsen for godschauffører er der endvidere en praktisk prøve i lastsikring. Se nærmere herom i afsnit 4.6. På intensiv grunduddannelse for buschauffører indgår der endvidere en handicapbevidstgørende undervisning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder.

Når en chauffør har bestået den skriftlige prøve – og forinden den praktiske prøve i lastsikring, hvis der er tale om en godschauffør – udstedes der et midlertidigt chaufføruddannelsesbevis. Se nærmere herom afsnit 6.6.

For intensiv grundlæggende kvalifikationsuddannelse gælder endvidere:

1. Hvis eleverne har uopsætteligt fravær, skal de timer, hvor eleven har været fraværende, indhentes, eventuelt ved hjemmearbejde i fritiden.
2. Det er underviseren, der vurderer, hvor stor en del af kurset den enkelte elev, jf. punkt 1, er i stand til at indhente.

Fravær ved undervisning i førstehjælp, individuelle køretimer, surring og stuvning (goods), øvelser i håndtering af gods (bus), ergonomi, øvelser i brandslukning, evakueringsøvelser (bus) samt anden praktisk undervisning kan kun indhentes ved deltagelse i undervisning.

Den eller de undervisende faglærere og eleven skal straks efter afslutningen/gennemførelsen af hver enkelt lektion med deres underskrifter i lektionsplanen bekræfte, at der er undervist i indholdet af den omhandlede lektion. Datoen for lektionens gennemførelse og den faktisk anvendte tid skal også bekræftes.

Har eleven behov for yderligere indlæring (repetition) end den, der finder sted ved første gennemførelse af en lektion, skal dato, tid og lektionsnummer for de(n) yderligere repetition(er) bekræftes ved underskrifter af både underviser og elev.

Lektionsplanen skal opbevares af uddannelsescentret i mindst to år efter afslutningen af uddannelsesperioden.

Den udarbejdede lektionsplan skal følge eleven, såfremt eleven færdiggør uddannelsen på et andet uddannelsescenter. Eksempel på lektionsplan findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

4.4. Ændring eller udvidelse af virksomhedsområde (§ 18)

En godschauffør, der har et chaufføruddannelsesbevis efter at have gennemført grundlæggende kvalifikationsuddannelse, og som ønsker at blive buschauffør, skal alene gennemføre de dele af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse, som er særlig for de nye busaktiviteter. Den grundlæggende kvalifikationsuddannelse vil for den pågældende derfor være 74 timer (2 uger) og indeholde mindst 5 individuelle køretimer i bus. Hvis den pågældende gennemfører den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse, vil uddannelsen være 37 timer (1 uge) og indeholde mindst 3 individuelle køretimer i bus.

En buschauffør, der har chaufføruddannelsesbevis efter at have gennemført grundlæggende kvalifikationsuddannelse, og som ønsker at blive godschauffør, skal alene gennemføre de dele af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse, som er særlige for de nye godsaktiviteter. Den grundlæggende kvalifikationsuddannelse vil for den pågældende derfor være 74 timer (2 uger) og mindst indeholde 5 individuelle køretimer i lastbil. Hvis den pågældende gennemfører den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse, vil uddannelsen være 37 timer (1 uge) og indeholde mindst 3 individuelle køretimer i lastbil.

Uddannelse, der gennemføres ved ændring eller udvidelse af virksomhedsområde, afsluttes med en skriftlig prøve. På uddannelsen for godschauffører er der endvidere en praktisk prøve i lastsikring. Se nærmere herom i afsnit 4.6.

Når en chauffør har bestået den skriftlige prøve – og forinden den praktiske prøve i lastsikring, hvis der er tale om en godschauffør – udstedes der et midlertidigt chaufføruddannelsesbevis, der også omfatter den nye aktivitet. Se nærmere om dette i afsnit 6.6.

4.5. Individuelle køretimer (§ 19 og § 20)

Den, der får individuelle køretimer enten i forbindelse med den grundlæggende kvalifikationsuddannelse eller den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse, behøver ikke være i besiddelse af kørekort til det pågældende køretøj. Hvis vedkommende ikke er i besiddelse af kørekort til det pågældende køretøj, er det et krav, at de individuelle køretimer skal foregå i overensstemmelse med reglerne for øvelseskørsel i færdselsloven § 64 og kørekortbekendtgørelsen. Det betyder blandt andet, at bussen/lastbilen skal opfylde bestemmelserne for køretøjer, der anvendes til øvelseskørsel, og at underviseren skal være godkendt kørelærer til den pågældende kategori.

Af de mindst 20 individuelle køretimer, der indgår i den grundlæggende kvalifikationsuddannelse, må højst 8 individuelle køretimer foregå på en godkendt lukket øvelsesplads, et godkendt køreteknisk anlæg eller i en avanceret simulator.

Af de mindst 10 individuelle køretimer, der indgår i den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse, må højst 4 individuelle køretimer foregå på en lukket godkendt øvelsesplads, et godkendt køreteknisk anlæg eller i en avanceret simulator.

For at sikre at eleven i en rimelig grad behersker køretøjet, kan de individuelle køretimer først påbegyndes efter eleven har gennemført lektion 9 i køreundervisningen med et tilfredsstillende resultat, jf. bekendtgørelse om undervisningsplan om køreuddannelse til kategori C/D.

Af de mindst 5 individuelle køretimer, der indgår i den grundlæggende kvalifikationsuddannelse ved ændring eller udvidelse af virksomhedsområde, må højst 2 individuelle køretimer foregå på en godkendt lukket øvelsesplads, et godkendt køreteknisk anlæg eller i en avanceret simulator.

Af de mindst 3 individuelle køretimer, der indgår i den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse ved ændring eller udvidelse af virksomhedsområde, må højst 2 individuelle køretimer foregå på en godkendt lukket øvelsesplads, et godkendt køreteknisk anlæg eller i en avanceret simulator.

Undervisning i en avanceret simulator kan gennemføres for den enkelte chauffør som en lektion af 45 minutters varighed heraf mindst 15 minutter (kan opdeles) i selve den avancerede simulator, samt mindst 30 minutter teori med en grundig gennemgang og efterfølgende opsamling af reaktioner fra den enkelte chauffør ved enhver forhindring.

For buschauffører skal mindst 2 af de individuelle køretimer foregå i en lang 3- akslet bus (minimum 13,5 m) på en godkendt lukket øvelsesplads eller et godkendt køreteknisk anlæg. Der skal lægges vægt på manøvrering og disse bussers større pladsbehov, især udsving af baghjørne.

For godschauffører skal de individuelle køretimer gennemføres i et køretøj med varieret belæsning fra 0 – 100% af køretøjets tekniske tilladte totalvægt.

De individuelle køretimer afholdes som beskrevet i Færdselsstyrelsens vejledning om individuelle køretimer i forbindelse med grundlæggende kvalifikationsuddannelse for chauffører.

Lektionsplanen (se punkt 4.2/4.3) skal indeholde en oversigt over chaufførens individuelle køretimer. I oversigten skal angives tidspunkt og varighed af den individuelle køretime samt hovedindhold. Underviseren og chaufføren skal straks efter afslutningen af hvert enkelt individuelle køretime bekræfte det oplyste med deres underskrifter. Skabelon til dokumentation for individuelle køretimer findes i Færdselsstyrelsens vejledning om individuelle køretimer i forbindelse med grundlæggende kvalifikationsuddannelse for chauffører.

Alle individuelle køretimer skal være afholdt, inden den skriftlige prøve afholdes.

En godkendt lukket øvelsesplads og et godkendt køreteknisk anlæg skal opfylde de betingelser, der er fastsat i kørekortbekendtgørelsen.

4.6. Prøver (§ 21)

4.6.1. Skriftlig prøve

Den grundlæggende kvalifikationsuddannelse afsluttes med en skriftlig prøve. Prøven afholdes på uddannelsescentret i Færdselsstyrelsens elektroniske testsystem Multitest. Prøven er udarbejdet af Færdselsstyrelsen og består af 30 multiple-choice-spørgsmål. Der er 4 svarmuligheder til hvert spørgsmål og kun ét rigtigt svar. Chaufføren skal for at bestå prøven besvare mindst 23 spørgsmål rigtige. Prøvens varighed er 45 minutter.

Inden prøven aflægges, skal al undervisning være gennemført, og den praktiske prøve i lastsikring skal være bestået.

Prøven skal være gennemført senest 3 måneder efter uddannelsens afslutning og senest 12 måneder efter uddannelsens start. Overskrides dette, skal der gennemføres en ny uddannelse.

Såfremt der på grund af sprogproblemer er behov for tolkning, gælder samme retningslinjer som ved de tilsynsførende. Det vil sige, at indehavere af chaufføruddannelsesbevis, varebilschaufføruddannelsesbevis, undervisere, som er tilknyttet uddannelsen og tilsvarende fagpersoner, ikke må være tolke.

En chauffør, der ikke består prøven efter 3. forsøg, skal gennemgå en ny kvalifikationsuddannelse, før vedkommende kan deltage i en ny prøve.

Færdselsstyrelsen udfører stikprøvevis tilsyn med prøveafholdelsen for at kontrollere, at den afvikles i henhold til Færdselsstyrelsens vejledning for prøveafvikling i forbindelse med den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for chauffører.

4.6.2. Praktisk prøve i lastsikring

Den praktiske lastsikringsprøve for godchauffører skal mindst have en varighed af 30 minutter og kan afholdes som en del af undervisningen i lastsikring.

Chaufføren består prøven, hvis vedkommende udviser forståelse og evner for praktisk anvendelse af de grundlæggende regler for lastsikring, herunder kan surre og sikre

godset, således at godsets kræfter kan optages under normale kørselsforhold. Bedømmelsen foretages af underviseren.

Den praktiske prøve i lastsikring skal følge Færdselsstyrelsens vejledning for den praktiske prøve i forbindelse med grundlæggende kvalifikationsuddannelse for godschauffører.

Hvis en elev ikke har bestået prøven efter 3. forsøg medfører det, at eleven skal gennemføre fornyet undervisning i emnet Lastsikring – med tilhørende prøve.

Resultatet af den praktiske prøve skal registreres som bestået i Multitest senest 3 dage efter, at prøven er bestået og senest inden aflæggelse af skriftlig prøve.

5. Efteruddannelse (kapitel 4)

5.1. Efteruddannelsens varighed (§ 22)

Alle nuværende og kommende buschauffører og godschauffører skal gennemføre en uges efteruddannelse hvert 5. år.

På efteruddannelsen uddybes og repeteres nogle af de emner, der er dækket af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse. Der skal lægges vægt på ajourføring af de kundskaber, som er væsentlige for chaufførens arbejde med særlig vægt på færdselssikkerhed, arbejdsmiljø og begrænsning af den miljømæssige indvirkning på kørslen.

Efteruddannelsen skal have en varighed på mindst 5 dage (37 timer). Efteruddannelsen kan deles op i kurser af en varighed på mindst 7 timer, som kan fordeles på to på hinanden følgende dage. Det vil sige, at én kursusdag som før skulle have en varighed på mindst syv timer, nu kan deles op i f.eks. 3,5 timer på den ene dag og resten af timerne på den anden dag. Efteruddannelsen skal gennemføres inden for en periode af 12 måneder.

En chauffør, der har kørekort til både kategori C (stor lastbil) og til kategori D (stor bus), kan vælge enten en busrelateret efteruddannelse, en godsrelateret efteruddannelse eller en kombination.

Når en chauffør har gennemført efteruddannelsen, udstedes der et midlertidigt chaufføruddannelsesbevis. Se nærmere herom i afsnit 6.6.

Undervisere ved godkendte uddannelsescentre kan ikke tage på efteruddannelse på eget center.

5.2. Efteruddannelsen indhold (§ 23 og § 24)

Efteruddannelsen omfatter 2 dage med obligatorisk indhold og 2 dage med brancherettet indhold og 1 valgfri dag, som vælges blandt en række kurser, der er godkendt af Færdselsstyrelsen.

Indholdet i de 2 kursusdage med obligatorisk indhold er ajourføring inden for:

- Færdselsregler, regler for arbejdstid, køre/hviletid.
- Trafiksikkerhed, defensiv og energirigtig kørsel, herunder orientering om ny teknologi.
- Uheldsforebyggelse, herunder højresvingsulykker.
- Dansk Førstehjælpsråds uddannelse Opdatering af førstehjælp ved hjertestop med en varighed på 4 timer.

Faget trafiksikkerhed, defensiv- og energirigtig kørsel skal gennemføres både praktisk og teoretisk. Den praktiske ajourføring i defensiv- og energirigtig kørsel har som sit mål at give chaufføren konkret rådgivning om trafikadfærd og energirigtig kørsel i en praksisnær situation. Det er derfor hensigten, at den gennemføres i en sammenhæng, der ligner chaufførens daglige arbejdssituation mest muligt. Den praktiske del gennemføres med 1 individuel køretime for hver deltager. Den individuelle køretime kan gennemføres i en avanceret simulator.

Dansk Førstehjælpsråds uddannelse: "Opdatering af førstehjælp ved hjertestop" omfatter 4 timers undervisning, som skal følge undervisningsplanen fra Dansk Førstehjælpsråd.

I faget *Uheldsforebyggelse*, herunder højresvingsulykker, skal chaufførens evne til at forudse, vurdere og tilpasse sig risici i trafikken ajourføres.

Indholdet af de 2 kursusdage med brancherettet indhold omfatter ajourføring inden for:

- Lastsikring (for chauffører, der udfører godstransport)
- Varetagelse af passagerernes komfort og sikkerhed samt lastning af køretøjet (for chauffører, der udfører personbefordring)
- Emner målrettet chaufførens arbejdsopgaver

I faget *Lastsikring* gennemgås aktuelle regler og indeholder praktisk lastsikring.

I faget *Varetagelse* af passagerers komfort og sikkerhed samt lastning af køretøjet skal chaufføren kunne varetage passagerers sikkerhed og komfort.

Indholdet af den sidste valgfrie dag:

Den sidste dag i efteruddannelsen skal bestå af et kursus, der vælges frit blandt en række efteruddannelseskurser godkendt af Færdselsstyrelsen.

Afsluttet uddannelse, som kræves efter anden EU-lovgivning, kan medregnes som den sidste valgfrie dag i efteruddannelsen. Det betyder, at eksempelvis et kursus i ADR, dyretransport eller uddannelse i handicapbevidstgørelse kan tælle som den sidste valgfrie dag på efteruddannelsen. Et kursusbevis for de ovennævnte kurser (ADR, dyretransport eller handicapbevidstgørelse) må højst være 12 måneder gammelt.

En oversigt over godkendte efteruddannelseskurser findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

Efteruddannelsen kan foregå på flere godkendte uddannelsescentre. Et uddannelsescenter skal derfor føre optegnelser over en chaufførs deltagelse i efteruddannelseskurser. Optegnelserne skal opbevares i minimum 2 år, og uddannelsescentret skal efter anmodning fra en chauffør udlevere kopi af optegnelser, der vedrører denne.

Færdselsstyrelsen tager ikke selv initiativ til at oprette nye efteruddannelseskurser. Et godkendt uddannelsescenter, der ønsker at udbyde et kursus, der ikke allerede er at finde på Færdselsstyrelsens oversigt, kan indsende ansøgning om godkendelse af kurset til Færdselsstyrelsen. Ansøgningen skal indeholde undervisningsplan for kurset. Kun kurser, der har relation til chaufførerhvervet, vil kunne godkendes.

Et uddannelsescenter vil kunne tilbyde efteruddannelse på et andet sprog end dansk.

5.3. Efteruddannelse efter grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 25)

En chauffør, der har fået et chaufføruddannelsesbevis efter at have gennemført grundlæggende kvalifikationsuddannelse, skal gennemføre sin første efteruddannelse inden udløbet af chaufføruddannelsesbevisets gyldighedstid på 5 år.

5.4. Fortsat efteruddannelse (§ 26)

En chauffør, der har gennemført efteruddannelse og fået udstedt et chaufføruddannelsesbevis, skal gennemføre nye efteruddannelse inden udløbet af chaufføruddannelsesbevisets gyldighed på 5 år. Hvis efteruddannelsen er gennemført indenfor 3 måneder før udløbet af det gældende chaufføruddannelsesbevis, udstedes det nye bevis med gyldighed i 5 år fra udløbet af det gældende bevis.

5.5. Genoptagelse af erhverv som chauffør (§ 27)

En chauffør, der ikke har gennemført efteruddannelse, og som ønsker at genoptage sit erhverv, skal gennemføre efteruddannelse, før den pågældende kan påbegynde sit erhverv som bus- eller godschauffør.

5.6. Handicapbevidstgørende uddannelse (§ 28)

Chaufførerne skal i forbindelse med grunduddannelserne gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse med et indhold som beskrevet i pkt. 3.9 i bilag 1 til denne vejledning. Uddannelsen er en implementering af Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder. Der er ligeledes udviklet et særligt kursus, der kan anvendes som valgfrit indhold på efteruddannelsen. Alle buschauffører, der udfører rutekørsel, skal have gennemført denne uddannelse senest den 1. marts 2018.

5.7. Godskrevet efteruddannelse

Chauffører med erhvervede rettigheder i én kørekortskategori godskrives efteruddannelsen i denne oprindelig kategori, hvis vedkommende deltager i en grundlæggende kvalifikationsuddannelse i forbindelse med erhvervelsen af en ny kørekortskategori.

Eksempelvis vil en chauffør med kørekort til kategori C, der i forvejen har et chaufføruddannelsesbevis eller erhvervede rettigheder, kunne godskrives for et 5-dages efteruddannelseskursus, hvis han gennemfører en 4 ugers grundlæggende kvalifikationsuddannelse i forbindelse med erhvervelse af kørekort til kategori D.

6. Chaufføruddannelsesbevis m.m. (kapitel 5)

6.1. Gyldighedsperiode (§ 29)

Når en chauffør har gennemført den grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 8 uger, den intensive grundlæggende kvalifikationsuddannelse på 4 uger eller efteruddannelse, udsteder Færdselsstyrelsen et chaufføruddannelsesbevis med gyldighed i 5 år.

Chaufføruddannelsesbevis er et lyseblåt plastikkort. Bevisets udformning, farve m.v. er fastlagt i Uddannelsesdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/59/EF), hvoraf det fremgår, at beviset skal udarbejdes på det, de eller et af de officielle sprog i den udstedende medlemsstat. Kontrolmyndighederne i alle EU-medlemsstater og EØS-lande (Island, Liechtenstein og Norge), hvor der er krav om chaufføruddannelsesbevis, vil derfor umiddelbart kunne godkende et bevis udstedt på dansk.

6.2. Chaufføruddannelsesbevis udstedt i en anden medlemsstat (§ 30)

En chauffør kan udføre kørsel i Danmark på grundlag af et chaufføruddannelsesbevis udstedt af en anden EU-medlemsstat eller et EØS-land (Island, Liechtenstein og Norge). Dette kan enten være i form af et chaufføruddannelsesbevis (lyseblåt plastikkort) eller som en påtegning på kørekortet (EU-kode 95).

6.3. Chauffører fra tredjelande (§ 31)

En chauffør, som ikke er statsborger i et EU- og EØS-land (Island, Liechtenstein og Norge), og som er ansat i eller benyttes af en virksomhed, der er etableret i et EØS-land, skal kunne dokumentere at have gennemført en kvalifikationsuddannelse.

Godschauffører skal godtgøre dette ved forevisning af en førerattest, jf. artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1072/2009.

Førerattesten skal fra den 23. maj 2020 være forsynet med EU-kode 95. EU-førerattester, udstedt før den 23. maj 2020, der ikke er forsynet med kode 95, er gældende indtil deres udløb og anerkendes som dokumentation for den uddannelse og kvalifikationer, som bekendtgørelsen stiller krav om.

Buschauffører skal godtgøre at have gennemført en kvalifikationsuddannelse ved forevisning af:

- påtegning på et kørekort EF-model (EU-kode 95), eller
- chaufføruddannelsesbevis (lyseblåt plastikkort).

6.4. Krav til at medbringe chaufføruddannelsesbevis mv. (§ 32)

Chaufføruddannelsesbevis skal medbringes under kørslen og på forlangende forevises for politiet.

En buschauffør på en dansk indregistreret bus, der udfører international kørsel, skal endvidere medbringe dokumentation for, at vedkommende opfylder erfaringskravet. Dokumentation kan være i form af en erfaringserklæring ("tro- og loveerklæring"). Blanket til afgivelse af erfaringserklæring findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

En buschauffør, der udfører rutekørsel, skal fra den 1. marts 2018 medbringe dokumentation for at have gennemført en handicapbevidstgørende uddannelse (se afsnit 5.6). En buschauffør, der har gennemført grundlæggende kvalifikationsuddannelse eller omskoling efter 1. marts 2013, opfylder kravet om handicapbevidstgørende uddannelse. Dette vil dog ikke fremgå af chaufføruddannelsesbeviset, hvorfor dokumentation for gennemført uddannelse skal medbringes under kørsel.

En chauffør, der er ved at gennemføre en erhvervsuddannelse (se afsnit 3.1), skal under kørslen medbringe dokumentation for, at vedkommende deltager på en erhvervsuddannelse. Dokumentation fås på uddannelsescentret.

En godschauffør, der ikke er borger i et EU- eller EØS-land, skal under kørslen medbringe førerattest.

En buschauffør, der ikke er borger i et EU- eller EØS-land, skal under kørslen medbringe kørekort med påtegning (EU-kode 95) eller et chaufføruddannelsesbevis.

Chaufføren kan få en bøde, hvis beviset/dokumentationen ikke er medbragt under kørslen, se afsnit 13.1.

6.5. Ansøgning om chaufføruddannelsesbevis (§ 33)

Når en chauffør har gennemført grundlæggende kvalifikationsuddannelse eller efteruddannelse, indsender uddannelsescentret, hvor uddannelsen er gennemført, ansøgning om chaufføruddannelsesbevis til Færdselsstyrelsen. Hvis chaufføren har

gennemført uddannelsen på flere uddannelsescentre, indsendes ansøgningen af det uddannelsescenter, hvor chaufføren har gennemført den sidste del af uddannelsen.

Forinden ansøgningen om chaufføruddannelsesbevis indsendes, skal uddannelsescentret sikre sig følgende:

- at chaufføren kan forevise et gyldigt, originalt kørekort, og at pågældende har kørekort til den pågældende kategori,
- at hele uddannelsen er gennemført, herunder de individuelle køretimer,
- at den praktiske prøve i lastsikring er bestået, hvis der er tale om en godschauffør, samt
- at den skriftlige prøve er bestået.

Ansøgningen indsendes elektronisk i det af Færdselsstyrelsen anviste IT-system med et vellignende foto, som uddannelsescentret tager af chaufføren og chaufførens scannede underskrift.

Det er en betingelse for at få udstedt et chaufføruddannelsesbevis, at chaufføren har gyldigt kørekort til den pågældende køretøjskategori. Chaufføren skal derfor forevise gyldigt, originalt kørekort over for uddannelsescentret.

Samtlige kørekortskategorier, som chaufføren har kørekort til, når kurset er gennemført, skal anføres i ansøgningen, uanset hvilken uddannelse chaufføren har været på.

Hvis chaufføren ved afslutningen af uddannelsen kun har et midlertidigt kørekort, kan uddannelsescentret først indsende ansøgning om chaufføruddannelsesbevis, når chaufføren har fået udstedt endeligt kørekort. Uddannelsescentret kan imidlertid forberede ansøgningen og tage foto af chaufføren samt scanne dennes underskrift. Chaufføren skal, når vedkommende har fået det endelige kørekort, enten på ny møde op på uddannelsescentret og forevise kørekortet eller sende en kopi af kørekortets for- og bagside til uddannelsescentret. Uddannelsescentret kan herefter indsende ansøgningen.

Uddannelsescentret skal opbevare en kopi af chaufførens nye kørekort i 2 år.

6.6. Midlertidigt chaufføruddannelsesbevis (§ 34)

I forbindelse med indsendelse af ansøgning om chaufføruddannelsesbevis udstedes der et midlertidigt chaufføruddannelsesbevis med gyldighed i en måned til chaufføren. Samtidig får chaufføren oplysninger til brug for betaling af gældende gebyr for udstedelse af beviset.

Det endelige chaufføruddannelsesbevis sendes med posten til chaufføren 3 arbejdsdage efter, at betalingen er registreret. Hvis fotoet eller underskriften ikke opfylder kravene, kan der dog gå længere tid.

Det midlertidige chaufføruddannelsesbevis gælder kun til kørsel inden for landets grænser.

En chauffør, der ved afslutningen af uddannelsen kun har et midlertidigt kørekort, kan i en periode på 2 måneder udføre kørsel på grundlag af kursusbeviset udstedt af uddannelsescentret.

6.7. Bortkommet chaufføruddannelsesbevis (§ 35, § 36)

Hvis en chauffør mister sit chaufføruddannelsesbevis, eller hvis beviset bliver ødelagt, kan der ansøges om nyt bevis hos Færdselsstyrelsen enten pr. e-mail til info@fstyr.dk eller pr. brev til Sorsigvej 35, 6760 Ribe.

Et nyt chaufføruddannelsesbevis (erstatningsbevis) med samme gyldighed som det bortkomne bevis vil blive sendt med posten til chaufføren 3 arbejdsdage efter, at betaling af gældende gebyr for udstedelse af erstatningsbeviset er registreret.

Ved hjælp af en selvbetjeningsløsning på Færdselsstyrelsens hjemmeside www.fstyr.dk er det muligt at ansøge om et erstatningsbevis via Borger.dk.

6.8. Kompetencebestemmelse (§ 37)

Uddannelsescentret træffer afgørelse om, hvorvidt kravet til gyldigt kørekort er opfyldt. Hvis chaufføren ikke kan forevise gyldigt, originalt kørekort til den pågældende kategori over for uddannelsescentret, meddeler uddannelsescentret afslag på ansøgningen.

Afgørelser truffet af et uddannelsescenter kan påklages til Færdselsstyrelsen, se afsnit 12.1.

7. Uddannelsessted (kapitel 6)

7.1. Grundlæggende kvalifikationer – borgere i et EU- eller EØS-land (§ 38)

Grunduddannelsen skal ifølge Uddannelsesdirektivet gennemføres i det land, hvor chaufføren har sin sædvanlige bopæl.

Der synes derfor ikke umiddelbart at være behov for, at grunduddannelsen kan gennemføres på andre sprog end dansk. Der er dog intet til hinder for, at et uddannelsescenter udbyder uddannelsen på andre sprog. Det bemærkes i den forbindelse, at den afsluttende skriftlige prøve er på dansk.

7.2. Grundlæggende kvalifikationer – tredjelandsborgere (§ 39)

En chauffør, der ikke er borger i et EU- eller EØS-land, men som er ansat i eller benyttes af en virksomhed, der er etableret i et EU- eller EØS-land, kan gennemføre grunduddannelsen i Danmark, hvis den pågældende har permanent opholds- eller arbejdstilladelse her i landet, eller hvis den pågældende arbejder i en virksomhed etableret i Danmark.

7.3. Efteruddannelse (§ 40)

Efteruddannelsen kan chaufføren efter eget valg gennemføre enten i det land, hvor den pågældende har sin sædvanlige bopæl, eller i det land, hvor vedkommende arbejder.

Ifølge Færdselsstyrelsens opfattelse vil der intet være til hinder for, at et uddannelsescenter kan tilbyde efteruddannelse på et andet sprog end dansk.

8. Uddannelsescentre (kapitel 7)

8.1. Ansøgning og godkendelse (§§ 41-45)

Uddannelsesaktivitet i forbindelse med de grundlæggende kvalifikationsuddannelser og efteruddannelse kan kun drives med godkendelse fra Færdselsstyrelsen.

Der kan ansøges om godkendelse til grundlæggende kvalifikationsuddannelse og/eller til efteruddannelse. Et godkendt uddannelsescenter skal som minimum udbyde et samlet uddannelsesforløb enten inden for grundlæggende kvalifikationsuddannelse eller inden for efteruddannelse. Ansøgning om godkendelse indsendes til Færdselsstyrelsen på et særligt ansøgningsskema, der findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

Uddannelsescentre, der ikke er godkendt af Børne- og Undervisningsministeriet, skal sammen med ansøgningsskemaet indsende undervisningsplaner til Færdselsstyrelsen. Undervisningsplanerne skal indeholde følgende:

- Navn på kurset.
- Målgruppe og adgangsbetingelser.
- Antal deltagere.
- Formål med kurset.
- Varighed, mål og indhold for de enkelte emner.
- Afholdelsesform.
- Anvendte undervisningsmetoder.
- Undervisernes kvalifikationer og kompetenceområder.
- Undervisningslokaler.

- Undervisningsmaterialer.
- Udstyr til praktikdelen.
- Køretøjer.

Undervisningsplanerne til kvalifikationsuddannelse og efteruddannelseskurser skal i forhold til formål, indhold og varighed tilrettelægges på baggrund af de beskrivelser, som Transporterhvervets Uddannelser (TUR) har udarbejdet for hvert enkelt kursus, og som Færdselsstyrelsen har godkendt.

Alle uddannelsescentre – også dem, der er godkendt af Børne- og Undervisningsministeriet – skal udarbejde undervisningsplaner (indeholdende ovenstående oplysninger) for hvert af de kurser, der udbydes. Færdselsstyrelsen vil i forbindelse med tilsyn kontrollere, at undervisningsplanerne foreligger. Færdselsstyrelsens skabelon til undervisningsplan for kvalifikationsuddannelse for chauffører kan anvendes. Skabelon findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

I den godkendelse, som Færdselsstyrelsen meddeler et uddannelsescenter, knytter der sig en række vilkår. Det er blandt andet en betingelse for at opretholde godkendelsen, at alle kurser, der er omfattet af godkendelsen, og som udbydes af uddannelsescentret, offentliggøres på uddannelsescentrets hjemmeside med angivelse af afholdelsessted samt dato og tidspunkt for afholdelse. Endvidere skal uddannelsescentret underrette Færdselsstyrelsen, hvis der sker ændringer i de oplysninger, der er anført i ansøgningen, f.eks. ny kontaktperson eller yderligere/ændret adresse for undervisningen.

Oversigt over godkendte uddannelsescentre findes på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

8.2. Krav til undervisere (§ 46, stk. 1)

Uddannelsescentret har ansvaret for, at de enkelte undervisere opfylder de fastsatte krav til kvalifikationer. Uddannelsescentret har endvidere ansvaret for, at underviserne løbende gennemfører den nødvendige opkvalificering. Nyansatte undervisere skal senest indenfor et år efter ansættelse have kvalifikationer, som sætter den pågældende i stand til umiddelbart at stille til svendep prøve.

8.2.1. Undervisere i de chaufførspecifikke emner (§ 46, stk. 2 og 3)

Et uddannelsescenter skal anvende undervisere i de chaufførspecifikke emner, der:

- har eller senest 2 år efter ansættelsen enten har taget 1. del af Voksenunderviseruddannelsen eller tilsvarende uddannelse. For undervisere ved erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser gælder de af Børne- og Undervisningsministeriets fastsatte pædagogiske kvalifikationskrav,
- som minimum have kvalifikationer, som svarer til erhvervsuddannelsesniveaueet inden for transportområdet samt herudover mindst 3 års relevant og tidssvarende erhvervs erfaring inden for transportområdet,

- deltage i relevant efteruddannelse i 3 dage minimum hvert andet år blandt emnerne i bilag 1 i bekendtgørelsen og
- løbende vedligeholde erhvervserfaringen inden for transportområdet.

Kravene gælder ligeledes for timelærere og kontraktansatte undervisere.

Som dokumentation for kvalifikationskravet skal der kunne forevises svendebrev eller resultat for gennemført IKV i forhold til erhvervsuddannelsen som chauffør.

Vedligeholdelse af erhvervserfaring kan eksempelvis foregå ved virksomhedsbesøg, tæt samarbejde med transportvirksomheder i forbindelse med et længere projekt eller erhvervspraktik.

8.2.2. Undervisere i individuelle køretimer (§ 47)

Undervisere i individuelle køretimer skal:

- Have pædagogisk erfaring,
- Have relevant og tidssvarende erfaring som faglærte chauffører af køretøjkategorien eller tilsvarende kørsels erfaring, f.eks. som kørelærer til tunge køretøjer, og
- Løbende vedligeholde erhvervserfaring.

8.2.3. Undervisere i førstehjælp (§ 48)

Undervisere, der skal arbejde som instruktør ved førstehjælp, skal være registreret hos Dansk Førstehjælpråd.

8.2.4. Undervisere i brandbekæmpelse (§ 49)

En underviser, der skal arbejde som instruktør i brandbekæmpelse, skal have gennemført et anerkendt instruktørkursus i elementær brandbekæmpelse eller have anden formel brandteknisk baggrund.

8.2.5. Øvrige undervisere (§ 50)

Øvrige undervisere skal have:

- pædagogisk erfaring og
- indgående og aktuel faglig viden og kompetence inden for det område, vedkommende underviser i. Eksempelvis skal en underviser i ergonomi have gennemført en formel terapeutisk uddannelse inden for bevægelsesapparatet.

8.3. Krav til udstyr (§ 51)

Uddannelsescentret har ansvaret for, at det har tilstrækkelig materiel og udstyr til rådighed, som er relevant og nødvendig for at sikre varetagelsen af den uddannelsesvirksomhed, som uddannelsescentret er godkendt til at drive. Materiellet og udstyret skal være tidssvarende og afspejle normal standard i branchen.

Køretøjer, der anvendes til individuelle køretimer, skal være udstyret således, at der kan foretages detaljerede målinger af brændstofforbrug i forbindelse med individuel energirigtig kørsel.

Det er Færdselsstyrelsens opfattelse, at betjeningsudstyr, som er monteret i og på køretøjet, skal fungere og kunne benyttes efter fabrikantens forskrifter. Eksempelvis skal alle indstillingsmuligheder ved rat og sæde kunne benyttes i fuldt omfang, anordninger til regulering af klimaet i kabinen skal kunne benyttes i fuldt omfang, og taglemme, føre og vinduer skal være tætte og funktionsduelige.

8.4. IKT-værktøjer (§ 52)

Uddannelsescentrene kan på dele af uddannelsen anvende IKT-værktøjer. Undervisning ved hjælp af IKT-værktøjer kan f.eks. være e-læring eller kombineret læring. Der skal tages hensyn til, at nogle undervisningsemner ikke egner sig til undervisning med IKT på grund af omfanget af praktisk indhold eller emnets kompleksitet.

Ved informations- og kommunikationsteknologiske (IKT) værktøjer som e-læring forstås undervisning, der formidles digitalt f.eks. via pc, tablet eller smartphone.

Ved anvendelse af IKT-værktøjer, skal der sikres en pålidelig brugeridentifikation samt passende kontrolforanstaltning.

Pålidelig brugeridentifikation sikres ved at anvende en digital løsning, som til enhver tid skal kunne validere uddannelsesstedet samt underviserens og elevens identitet.

Kontrolforanstaltningen kan være passende, hvis det anvendte undervisningsprogram registrerer brugernes aktivitet/deltagelse, og registreringerne lagres i en log eller lignende. Registreringen skal omfatte en funktion, hvor kursisternes fortsatte deltagelse gøres afhængig af, at der jævnlige skal reageres på en pop-up besked eller lignende. De lagrede registreringer skal gøre det muligt for uddannelsesstedet og Færdselsstyrelsen at føre kontrol med deltagernes aktiviteter i programmet.

Såfremt et uddannelsescenter ønsker at bruge e-læring i sin undervisning på efteruddannelsen, må dette højst vare i 12 timer.

Det er Færdselsstyrelsen opfattelse, at en betydelig del af uddannelsen skal gennemføres på uddannelsescenteret.

Fjernundervisning kan anvendes til relevante emner og i et begrænset omfang. Undervisningen kan både være tidsmæssigt synkron (underviser og deltager er til stede online samtidig) eller asynkron (underviser og deltager er til stede på forskellige tidspunkter).

Det anbefales, at der højst er 16 deltagere pr. underviser ved anvendelse af fjernundervisning.

Færdselsstyrelsen skal gøre opmærksom på, at nogle af de kurser, der kan vælges som modul 2 eller 3 på efteruddannelsen, er omfattet af andre myndigheders bestemmelser, hvor fjernundervisning ikke er tilladt.

Et uddannelsessted, der ønsker at udbyde dele af efteruddannelsen som fjernundervisning, skal ansøge om dette hos Færdselsstyrelsen.

Ansøgningen skal som minimum indeholde:

- Oplysning om emner og i hvilke uddannelsesmål og efteruddannelsesmoduler emnerne indgår
- Angivelse af undervisningstid fordelt på emner
- Detaljeret beskrivelse af den digitale løsning (platform), der anvendes
- Beskrivelse af funktioner til brugeridentifikationen
- Beskrivelse af registreringer til kontrolforanstaltninger
- Beskrivelse af undervisernes og deltagernes nødvendige it-kompetencer
- Beskrivelse af systemkrav til skærm, kamera, mikrofon, højttaler, programmer og dataforbindelse

8.5. Tilsyn (§ 53, § 54)

Færdselsstyrelsen fører tilsyn med uddannelsescentrene. Tilsynet består dels af administrativt tilsyn (vurdering af prøveresultater, kontrol af, om uddannelsescenterets hjemmeside indeholder påkrævede oplysninger m.v.), dels af praktisk tilsyn (kontrolbesøg hos de godkendte uddannelsescentre).

Et uddannelsescenter har derfor pligt til at give Færdselsstyrelsen adgang til centret og til at udlevere oplysninger og dokumenter, der relaterer sig til den godkendte aktivitet. Endvidere skal uddannelsescentret bistå Færdselsstyrelsen ved tilsynet.

Ved de praktiske tilsyn kontrollerer Færdselsstyrelsen, at uddannelsesaktiviteterne i forbindelse med de grundlæggende kvalifikationsuddannelser og efteruddannelse foregår i overensstemmelse med dels de krav, der er fastsat i bekendtgørelsen, dels de krav, der er fastsat i Færdselsstyrelsens godkendelse.

Et godkendt uddannelsescenter er forpligtet til at underrette Færdselsstyrelsen, hvis der sker ændringer i uddannelsescentrets forhold af betydning for godkendelsen som uddannelsescenter. Det kan f.eks. være en ny kontaktperson eller yderligere/ændret adresse for undervisningen.

Læs mere om tilsyn med uddannelsescentre på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

8.6. Tilbagekaldelse af godkendelse (§ 55)

Hvis et godkendt uddannelsescenter ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, kan Færdselsstyrelsen tilbagekalde godkendelsen.

Godkendelse kan tilbagekaldes, hvis:

- uddannelsescentret groft eller gentagne gange har overtrådt vilkårene for godkendelsen,
- der ikke har været drevet uddannelsesvirksomhed inden for de seneste 12 måneder, eller
- uddannelsescentret anmoder herom.

9. Krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring (kapitel 8)

9.1. Generelt om krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring

Uddannelsesdirektivet skelner mellem, om føreren af en bus, der udfører ikke-erhvervsmæssig buskørsel, er aflønnet eller ej.

9.2. Krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring, hvor føreren modtager betaling for at føre bussen (§ 56)

Hvis føreren af en dansk indregistreret bus, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig kørsel, modtager betaling af enhver art for at føre bussen, f.eks. en lærer eller pædagog, er vedkommende omfattet af krav om grundlæggende kvalifikationsuddannelse og efteruddannelse og skal have et chaufføruddannelsesbevis.

Ved kørsel til udlandet er det endvidere et krav, at føreren har mindst to års erfaring i at køre bus eller lastbil.

9.3. Krav til førere af busser, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring, hvor føreren *ikke* modtager betaling for at føre bussen (§ 57)

Hvis føreren af en dansk indregistreret bus, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig kørsel, ikke modtager betaling af nogen art for at føre bussen, f.eks. et ulønnet medlem af en idrætsforening, skal vedkommende ved kørsel i Danmark ikke opfylde krav til uddannelse. Ved national kørsel stilles således kun krav om kørekort til kategori D (stor bus).

Ved kørsel til udlandet er føreren omfattet af kravet om grundlæggende kvalifikationsuddannelse og efteruddannelse og skal have chaufføruddannelsesbevis. Endvidere er der krav om, at føreren har mindst to års erfaring i at køre bus eller lastbil.

9.4. Krav til førere af busser, der anvendes til rent privat kørsel (§ 57, stk. 3)

Førere af dansk indregistrerede busser, der benyttes til rent privat kørsel, skal ikke have chaufføruddannelsesbevis. Der er således kun krav om kørekort til kategori D (stor bus) for disse førere.

10. Krav til kvalifikationer og uddannelse for varebilschauffører (kapitel 9)

10.1. Varebilschaufføruddannelsesbevis (§ 58)

Fra den 1. juli 2019 skal varebilschauffører være i besiddelse af varebilschaufføruddannelsesbevis. Dette gælder for chauffører, der kører med gods for fremmed regning, som vejer mere end 11 kg pr. stykgods i en varebil eller et vogntog (varebil med påhængskøretøj) på over 2.000 kg til og med 3.500 kg tilladt total vægt.

Chauffører, der har et chaufføruddannelsesbevis (lyseblåt plastikkort), er fritaget fra at have et varebilschaufføruddannelsesbevis, da chaufføruddannelsesbeviset giver de samme rettigheder.

Varebilschaufføruddannelsesbeviser eller chaufføruddannelsesbeviset skal medbringes under kørslen og skal på forlangende forevises for politiet.

10.2. Krav til grundlæggende kvalifikationsuddannelse (§ 59)

Den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for varebilschauffører skal gennemføres på et uddannelsessted, der er godkendt af Færdselsstyrelsen.

Uddannelsen har en varighed af mindst tre dage (22 timer), heraf mindst fire timers undervisning i førstehjælp. Der kan ikke ske en reduktion af antallet af timer på grundlag af en individuel kompetence vurdering.

Uddannelsen kan deles op i kurser af én dags varighed (mindst syv sammenhængende timer). Den grundlæggende uddannelse skal gennemføres inden for tre måneder.

Den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for varebilschauffører er nærmere beskrevet i bilag 3.

Uddannelsen afsluttes med en skriftlig prøve. Prøven afholdes hos uddannelsesudbyderen i Færdselsstyrelsens elektroniske testsystem Multitest. Prøven er udarbejdet af Færdselsstyrelsen og består af 20 multiple-choice spørgsmål med fire svarmuligheder, hvor kun ét svar er rigtigt. Prøvens varighed er 30 minutter. Kursister med dokumenteret ordblindhed kan søge om at få forlænget prøvens varighed til 45 minutter.

Undervisere ved godkendte uddannelsesudbydere kan ikke tage uddannelsen på eget center.

10.3. Undtagelse på grund af erhvervede rettigheder (§ 60)

Chauffører, der kan dokumentere, at man i perioden fra den 1. juli 2009 til den 30. juni 2019 har haft mindst to års hovedbeskæftigelse som varebilschauffør, er fritaget fra pligten til at gennemføre en grundlæggende kvalifikationsuddannelse.

Dokumentation kan f.eks. være en arbejdsgivererklæring, som indeholder oplysninger om beskæftigelsens art og nøjagtig periode for beskæftigelsen samt dokumentation for løn. Dokumentation for løn kan f.eks. være lønsedler eller R75 (udvidet årsopgørelse) fra skattestyrelsen.

Chauffører, der er fritaget fra den grundlæggende kvalifikationsuddannelse, som nævnt ovenfor, skal i stedet gennemføre en efteruddannelse for varebilschauffører. Efteruddannelsen skal herefter gennemføres hvert femte år.

Chauffører, der er fritaget fra grundlæggende kvalifikationsuddannelse pga. af mindst to års hovedbeskæftigelse, skal første gang gennemføre en efteruddannelse inden for følgende frister:

Chaufførens fødselsdato:	Efteruddannelse skal være gennemført senest:
1., 2. eller 3.	30. juni 2019
4., 5. eller 6.	31. december 2019
7., 8- eller 9.	30. juni 2020

10., 11. eller 12.	31. december 2020
13., 14. eller 15.	30. juni 2021
16., 17. eller 18.	31. december 2021
19., 20. eller 21.	30. juni 2022
22., 23. eller 24.	31. december 2022
25., 26. eller 27.	30. juni 2023
28., 29., 30. eller 31.	31. december 2023

10.4. Krav til efteruddannelse (§ 61)

Alle nuværende og kommende varebilschauffører skal gennemføre en to dages efteruddannelse hvert femte år.

På efteruddannelsen uddybes og repeteres nogle af de emner, der er dækket på den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for varebilschauffører. Uddannelsen indeholder ingen prøve.

Efteruddannelsen skal have en varighed på mindst to dage (15 timer), heraf mindst fire timers undervisning i førstehjælp. Uddannelsen kan deles op i kurser af én dags varighed (mindst syv sammenhængende timer). Efteruddannelsen skal gennemføres inden for tre måneder.

Undervisere ved godkendte uddannelsesudbydere kan ikke tage efteruddannelsen på eget center.

10.5. Krav til indgivelse af ansøgning (§ 62, § 63)

Når en chauffør har gennemført grundlæggelse kvalifikationsuddannelse eller efteruddannelse, indsender uddannelsesudbyderen, hvor uddannelsen er gennemført, ansøgning om varebilschaufførsuddannelsesbevis til Færdselsstyrelsen. Hvis chaufføren har gennemført uddannelsen ved flere uddannelsesudbydere, indsendes ansøgningen af den uddannelsesudbyder, hvor chaufføren har gennemført den sidst del af uddannelsen.

Forinden ansøgningen om varebilschaufføruddannelsesbevis indsendes, skal uddannelsesudbyderen sikre sig følgende:

- at hele uddannelsen er gennemført
- at den skriftlige prøve er bestået.

Ansøgningen indsendes elektronisk i det af Færdselsstyrelsen anviste IT-system sammen med et vellignende foto, som uddannelsesudbyderen tager af chaufføren, og chaufførens scannede underskrift.

I forbindelse med indsendelse af ansøgningen om varebilschaufføruddannelsesbevis udstedes der et midlertidigt varebilschaufføruddannelsesbevis med gyldighed i en måned til chaufføren. Samtidig får chaufføren oplysninger til brug for betaling af gældende gebyr for udstedelse af beviset.

Varebilschaufføruddannelsesbeviset bliver sendt med posten efter, at betalingen af gebyret er registreret.

Ansøgning om ændring af et varebilschaufføruddannelsesbevis indsendes til den uddannelsesudbyder, hvor uddannelsen er gennemført, eller til Færdselsstyrelsen.

Varebilschaufføruddannelsesbeviset udstedes med en gyldighedstid på fem år. Ændring eller erstatning for et varebilschaufføruddannelsesbevis udstedes dog med samme udløbsdato som det bevis, der erstattes.

Ansøgning om fritagelse for at gennemføre en grundlæggende kvalifikationsuddannelse for varebilschauffører skal indsendes til Færdselsstyrelsen.

En ansøger skal indsende dokumentation for, at vedkommende i perioden den 1. juli 2009 til den 30. juni 2019 i mindst to år som hovedbeskæftigelse har været varebilschauffør og været aflønnet herfor, se nærmere herom i afsnit 10.3.

Færdselsstyrelsen udsteder en bekræftelse på fritagelse for at gennemføre en grundlæggende kvalifikationsuddannelse, såfremt ansøgeren opfylder betingelserne herfor. Bekræftelsen skal medbringes under kørsel og skal på forlangende forevises for politiet.

11. Godkendelse af uddannelser for førere af varebiler m.v. (kapitel 10)

11.1. Godkendelse af grund- og efteruddannelse (§ 64)

Grund- og efteruddannelsen samt uddannelsesudbyderen godkendes af Færdselsstyrelsen. Færdselsstyrelsen kan godkende uddannelserne, hvis de opfylder indholdskravene i bekendtgørelsens bilag 3, og hvis uddannelserne og prøverne vurderes at kunne udføres på betryggende måde.

Hvis en godkendt uddannelsesudbyder groft eller gentagne gange har overtrådt vilkårene for godkendelsen, kan Færdselsstyrelsen tilbagekalde godkendelse.

11.2. Krav til uddannelsesudbyderens oplysningspligt (§ 65)

Det er blandt andet en betingelse for godkendelsen som uddannelsesudbyder, at kursister oplyses om, at Færdselsstyrelsen har godkendt uddannelsesudbyderen og dennes uddannelsesaktivitet. Oplysningerne skal gøres tilgængelige for kursisterne eller det skal

sikres, at de bliver meddelt klart og entydigt og i god tid inden indgåelse af aftalen om uddannelsen.

Derudover skal alle kurser, der er omfattet af godkendelsen, og som udbydes af uddannelsesudbyderen, offentliggøres på uddannelsesudbyderens hjemmeside med angivelse af afholdelsessted samt dato og tidspunkt for afholdelse.

11.3. Krav til indgivelse af ansøgning (§ 66)

Uddannelsesaktivitet i forbindelse med grundlæggende kvalifikationsuddannelse og efteruddannelse for varebilschauffører kan kun drives med godkendelse fra Færdselsstyrelsen.

Ansøgning om godkendelse indsendes til Færdselsstyrelsen på et særligt ansøgningsskema, der findes på www.varebilskrav.dk. Der skal sammen med ansøgningsskemaet indsendes en undervisningsplan til Færdselsstyrelsen.

Undervisningsplanen skal indeholde følgende:

- Navn på kurset.
- Målgruppe og adgangsbetingelser.
- Antal deltagere.
- Formål med kurset.
- Varighed, mål og indhold for de enkelte emner.
- Afholdelsesform.
- Anvendte undervisningsmetoder.
- Undervisernes kvalifikationer og kompetenceområder.
- Undervisningslokaler.
- Undervisningsmaterialer.
- Udstyr til praktikdelen.

11.4. Krav til Færdselsstyrelsens sagsbehandlingsfrister m.v. (§ 67, § 68)

Færdselsstyrelsen offentliggør sine frister for behandling af godkendelse af uddannelsesudbydere og uddannelse på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

Færdselsstyrelsen kan forlænge den offentliggjorte frist én gang, hvis sagens kompleksitet berettiger det. Færdselsstyrelsen meddeler ansøgeren om forlængelsen og om varigheden af den forventede behandling.

Færdselsstyrelsen kvitterer hurtigst muligt for modtagelsen af en ansøgning om godkendelse af en uddannelsesudbyder og uddannelse for varebilschauffører.

11.5. Tilsyn (§ 69)

Færdselsstyrelsen fører tilsyn med uddannelsesudbydere af varebilschaufføruddannelserne. Tilsynet kan bestå af administrativt tilsyn (vurdering af prøveresultater m.v.) og praktisk tilsyn (kontrolbesøg hos godkendte uddannelsesudbydere).

En uddannelsesudbyder har derfor pligt til at give Færdselsstyrelsen adgang til uddannelsesstedet. Uddannelsesudbyderen skal endvidere bistå Færdselsstyrelsen ved tilsynet.

Ved de praktiske tilsyn kontrollerer Færdselsstyrelsen, at uddannelsesaktiviteterne i forbindelse med den grundlæggende kvalifikationsuddannelse og efteruddannelsen foregår i overensstemmelse med dels de krav, der er fastsat i bekendtgørelsen, dels de krav, der er fastsat i Færdselsstyrelsens godkendelse.

12. Klageadgang (kapitel 12)

12.1. Klageadgang (§ 70)

Afgørelser truffet af et uddannelsescenter kan indbringes for Færdselsstyrelsen. Et uddannelsescenter træffer afgørelse om, hvorvidt kravet om et kørekort er gyldigt er opfyldt.

Der er ikke fastsat en frist for, hvornår sagen senest kan indbringes for Færdselsstyrelsen, da det vil være i chaufførens interesse at indbringe afgørelsen hurtigst muligt.

Afgørelser, som Færdselsstyrelsen træffer efter bekendtgørelsen om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport, kan ikke indbringes for transportministeren eller anden administrativ myndighed.

13. Straf, ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser (kapitel 12)

13.1. Strafbestemmelse (§ 71)

Det er belagt med bødestraf, hvis en chauffør udfører erhvervmæssig kørsel uden at have erhvervet chaufføruddannelsesbevis, uden at medbringe chaufføruddannelsesbevis, varebilschaufføruddannelsesbevis eller uden at have medbringe dokumentation for, at alders- og erfaringskrav er opfyldt.

Chaufføren kan endvidere idømmes bøde, hvis vedkommende ikke medbringer bevis for, at den pågældende er under erhvervsuddannelse som chauffør og derfor kan udføre kørsel uden at have erhvervet chaufføruddannelsesbevis eller varebilschaufføruddannelsesbevis.

Føreren af en bus, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig buskørsel, som modtager betaling af enhver art, kan straffes med bøde, hvis vedkommende ikke medbringer chaufføruddannelsesbevis eller dokumentation for, at alders- og erfaringskrav er opfyldt.

Føreren af en bus, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig buskørsel, som ikke modtager betaling af nogen art, kan ved international kørsel straffes med bøde, hvis vedkommende ikke medbringer chaufføruddannelsesbevis eller dokumentation for, at alders- og erfaringskrav er opfyldt.

En arbejdsgiver kan straffes med bøde, hvis denne ikke sikrer sig, at chaufføren er i besiddelse af gyldigt varebilschaufføruddannelsesbevis eller chaufføruddannelsesbevis og opfylder alders- og erfaringskravene. Det er således alene chaufførens ansvar, hvis det gyldige chaufføruddannelsesbevis ikke medbringes under kørslen.

Arbejdsgiveren for førere af en bus, der anvendes til ikke-erhvervsmæssig buskørsel, kan straffes med bøde, hvis arbejdsgiveren ikke har sikret sig, at chaufføren er i besiddelse af chaufføruddannelsesbevis og opfylder alders- og erfaringskravene.

Det er endvidere belagt med bødestraf at drive uddannelsesaktivitet i forbindelse med de grundlæggende kvalifikationsuddannelser og efteruddannelse for gods- og buschauffører uden godkendelse fra Færdselsstyrelsen.

13.2. Overgangsbestemmelser (§ 73, § 74)

Chaufføruddannelsesbeviser udstedt før den 23. maj 2020, hvor der på bagsiden af kortet under punkt 10 er anført fællesskabskode, er gyldige indtil deres udløbsdato.

Førerattester, udstedt før den 23. maj 2020, der ikke er forsynet med kode 95, anerkendes som dokumentation for kvalifikationer indtil deres udløbsdato.

14. Bilag 1

Indholdet af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for buschauffører

1. Videreuddannelse i rationel kørsel med hovedvægt på sikkerhed

1.1. At kende de karakteristiske egenskaber ved kraftoverføring

Deltageren opnår viden om motorers drejningsmoment, optimalt køreområde på omdrejningstælleren, effektkurver og brændstofforbrugskurver samt diagrammer for gearenes overlappning og kan på denne baggrund føre køretøjet, så motorens og transmissionens egenskaber udnyttes optimalt.

1.2. At kende sikkerhedsanordningernes karakteristiske egenskaber og funktioner

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til opbygning og funktion af køretøjers elektroniske og mekaniske sikkerhedsanordninger (ESP, AEBS, ABS, TSC, IVMS og andre, som er godkendt til brug), fører støtte eller automatiske anordninger beherske køretøjet, minimere slid, foretage elementær fejlfinding samt udbedre mindre driftsfejl.

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til kørselsdynamik udnytte og beherske køretøjets bevægelsesenergi.

Deltageren kan tage de nødvendige forholdsregler ved kørsel ned ad lang/stejl bakke med stort køretøj, herunder undgå langvarig brug af driftsbremser, vælge passende lav hastighed og gear, holde nødvendig sikkerhedsafstand samt anvende eventuel motorbremse eller retarder. Endvidere har deltageren viden om hensigtsmæssig reaktion ved bremsesvigt.

Deltageren kan på grundlag af sit kendskab til kørselsdynamiske forhold, som har indflydelse på kørsel med busser, herunder 3-akslede busser, anvende sin viden til at afpasse hastighed, styring og bremsning efter de aktuelle vej- og vejforhold.

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til 3-akslede bussers særlige tekniske indretninger, herunder især styringen af den 3. aksel, kontrollere, at disse systemer virker korrekt.

1.3. At kunne optimere brændstofforbruget

Deltageren kan ved anvendelse af, hvad der er lært under punkt 1.1. og 1.2., foretage kørsel, der sikrer den bedste udnyttelse af brændstoffet.

Deltageren kan optimere brændstofforbruget ved at muliggøre effektiv kørsel og bedre ruteplanlægning ved betydningen af: at kunne forudse trafikken, holde passende afstand til andre køretøjer og gøre brug af køretøjets fremdrift, stabil hastighed, smidig kørsel og passende dæktryk samt kendskab til intelligente transportsystemer.

1.3a. Evne at forudse, vurdere og tilpasse sig risici i trafikken

Deltageren kan tilpasse sig forskellige vej-, trafik- og vejrforhold, forudse kommende begivenheder, forstå hvordan man skal forberede og planlægge en tur under unormale vejrforhold.

Deltageren har kendskab til brugen af sikkerhedsudstyr og forstår, når en tur må udsættes eller aflyses på grund af ekstreme vejrforhold.

Deltageren kan tilpasse sig trafikrisici, herunder farlig adfærd i trafikken eller distraheret kørsel (gennem anvendelse af elektronisk udstyr, at spise, drikke, osv.). Deltageren kan endvidere anerkende og tilpasse sig farlige situationer og være i stand til at håndtere stress, der er afledt heraf, navnlig med hensyn til køretøjernes størrelse og vægt samt sårbare trafikanter såsom fodgængere, cyklister og tohjulede motoriserede køretøjer.

Deltageren kan identificere mulige farlige situationer og korrekt fortolke, hvordan disse potentielt farlige situationer kan blive til situationer, hvor sammenstød ikke længere kan undgås, og vælge og foretage handlinger, der øger sikkerhedsmargenen i en sådan grad, at et sammenstød stadig kan undgås, hvis den potentielle farlige situation opstår.

1.5. At kunne varetage passagerernes sikkerhed og komfort

Deltageren kan føre køretøjet på en sikker og for passagerens komfortabel måde og således, at påvirkningen både sidelæns og langsgående bliver minimeret bl.a. ved en hensigtsmæssig brug af vejnettet, placering på kørebanen og anvendelse af særlige busbaner samt smidig opbremsning.

Deltageren kan erkende og løse konflikten mellem sikker kørsel og andre af chaufførens funktioner, herunder kontakt med passagerer med særlige behov og forudsætninger som f.eks. handicappede, børn og ældre.

Deltageren kan betjene bussens forskellige tekniske installationer, såsom luftaffjedring, cruisecontrol, klimaanlæg m.m. på baggrund af kendskab til systemernes virkemåde.

1.6. At kunne stå for lastning af køretøj under overholdelse af sikkerhedsforskrifterne og den korrekte brug af køretøjet

Deltageren kan planlægge og udføre lastning af køretøj under overholdelse af sikkerhedsforskrifterne og under hensyn til en korrekt vægtfordeling i forhold til tyngdepunkt og belastning på akslerne.

Deltageren kan føre det lastede køretøj sikkert under hensyntagen til de forandringer, som belæsningen i form af bagage og passagerer medfører vedrørende køretøjets stabilitet og dynamik. Dette inde bærer bl.a. ændret anvendelse af gear og transmissionssystemer, afhængigt af køretøjets blæsning og vejens længdeprofil.

2. Anvendelse af reglerne

2.1. At kende vejtransportens sociale kontekst og reglerne

Deltageren kan anvende gældende køre- og hviletids- samt arbejdstidsregler for kørsel ved såvel national som international personbefordring, herunder anvende køre- og hviletidsreglerne korrekt i forhold til en planlagt kørselsopgave.

Deltageren kan udfylde, anvende og kontrollere diagramark, føre kontrol med analoge og digitale fartskrivers funktioner og har indsigt i sanktionerne ved mangelfuld, ukorrekt og svingagtig brug af analog og digital fartskriver.

Deltageren kan, på baggrund af sit kendskab til færdselsregler, der afviger fra danske regler, planlægge og udføre kørslen i henhold til det pågældende lands bestemmelser.

Deltageren er i stand til at bruge vejkort i forskellige målestoksforhold og er ud fra disse i stand til at planlægge kørslen under hensyn til reglerne om køre- og hviletider.

Deltageren har kendskab til den grundlæggende kvalifikationsuddannelse samt den løbende efteruddannelse, herunder uddannelsernes indhold og opbygning, grundlaget for udstedelse af chaufføruddannelsesbevis og fornyelse samt chaufførernes rettigheder og pligter.

2.3. At kende reglerne for passagerbefordring

Deltageren kan på baggrund af regler for personbefordring befordre særlige grupper som f.eks. handicappede under hensyn til og med anvendelse af det sikkerhedsudstyr, der er monteret i bussen i form af sikkerhedssele og andet fastgøringsudstyr.

3. Sundhed, færdselssikkerhed og miljø sikkerhed, service og logistik

3.1. At være opmærksom på farer i trafikken og arbejdsulykker

Deltageren kan, på baggrund af sit kendskab til ulykkesstatistik, trafik- og arbejdsulykkestyper (særligt hvor store køretøjer er indblandet), de menneskelige og økonomiske følger af ulykker, medvirke til at forebygge ulykker i virksomheden. Herunder specielt ulykker forårsaget af dårligt udsyn for chaufføren.

Deltageren kan udvise en korrekt sikkerhedsmæssig adfærd i henhold til gældende sikkerheds- og arbejdsmiljøbestemmelser under udførelsen af de for en buschauffør almindeligt forekommende arbejdsopgaver.

3.2. At kunne forebygge kriminalitet og menneskesmugling

Deltageren kan, på baggrund af indsigt i risici, lovgivning, virksomhedens og eget ansvar iværksætte forebyggende foranstaltninger mod menneskesmugling og anden kriminalitet samt udvise hensigtsmæssig og korrekt adfærd i tilfælde af kriminelle anslag mod chauffør og køretøj.

3.3. At kunne forebygge fysiske risici

Deltageren kan forholde sig aktivt til en forbedring af sikkerheden og chaufførens fysiske kondition ved arbejde i og på køretøjet, i trafikale situationer og i forhold til egen levevis, således at fysiske risici på chaufførarbejdspladser forebygges.

Deltageren kan, på baggrund af kendskab til relevant anatomi og fysiologi, vælge den ergonomisk mest hensigtsmæssige arbejdsstilling eller –bevægelse i forbindelse med normalt forekommende chaufførarbejde (under kørsel, ved ind- og udstigning, ved bagagehåndtering og –sikring, brug af lift, udførsel af løftearbejde og ved træk og skub).

Deltageren kan, på baggrund af sin viden om regler samt kendskab til hyppigt forekommende arbejdsskader, anvende personlige værnemidler.

Deltageren har et sådant kendskab til bussers sikkerhedsudstyr, at vedkommende er i stand til at anvende dette korrekt, samt kan instruere passagerne i anvendelse heraf.

3.4. At være bevidst om betydningen af fysisk og psykisk egnethed

Deltageren kan på baggrund af sin indsigt i faktorer, som virker sundhedsfremmende, og som øger chaufførens fysiske og psykiske egnethed, udføre transportopgaver, således at sikkerheden øges både ved håndtering af bagage og under kørslen.

Deltageren kan på baggrund af sin viden om ernæring vælge hensigtsmæssige spise- og drikkevaner og er bevidst om virkningerne af alkohol, medicin og andre stoffer, som kan påvirke adfærden og dermed udløse farlige arbejdssituationer og trafikale hændelser.

Deltageren kender symptomerne ved træthed og stresspåvirkninger og behersker de nødvendige forholdsregler herimod.

Deltageren kan på baggrund af sin viden om, hvordan skiftende og skæve arbejdstider kan påvirke helbredet, planlægge og fastholde en adskillelse af arbejde og hvile, således at sikkerheden i arbejdet og trafikken ikke kompromitteres.

3.5. At kunne vurdere nødsituationer

Deltageren kan udføre livreddende førstehjælp, herunder give hjertemassage, og yde indsats ved almindeligt forekommende ulykker og ved pludselig sygdom.

Deltageren kan vurdere en opstået hændelse gennem kendskab til grundlæggende principper for typiske faremomenter og adfærdsmønstre på et skadested, herunder primært fortage indsats, eksempel vis evakuering af personer i eller ved køretøjer og tilskadekomne, således at ulykken ikke forværres, tilkalde hjælp og yde førstehjælp, indtil redningstjenester overtager skadestedsledelse og prioriteret indsats.

Deltageren har kendskab til forebyggelse af brand i busser og er i stand til at anvende almindeligt forekommende brandslukningsmateriel samt foretage korrekt alarmering.

Deltageren kan på grundlag af sit kendskab til teknikker og metoder sikre passageres evakuering i tilfælde af brand.

Deltageren kan på baggrund af almindelige grundprincipper udfylde en skadeanmeldelse.

3.6. At kunne tilpasse sin optræden på en måde, der bidrager til at højne en servicevirksomheds image

Deltageren kan på baggrund af sin indsigt i hensigtsmæssig adfærd ved direkte kontakt med kunder i praksis anvende et servicebegreb, der befordrer kvalitet i ydelsen, og som højner og konsoliderer virksomhedens og transportbranchens image.

Deltageren kan med udgangspunkt i kendskab til chaufførens forskellige roller og funktioner foretage en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder foretage ruteplanlægning.

Deltageren kan levere en ydelse, hvor der skelnes mellem forskelligartede kundebehov, og hvor der kræves særlig opmærksomhed og serviceniveau, herunder at både køretøjets og den personlige fremtoning modsvarer befordret kundegruppe og arbejdsopgave.

Deltageren behersker på baggrund af sin viden om kommercielle/finansielle følger og konsekvenser en adfærd, som ikke skaber eller fremmer konflikter eller tvister.

Deltageren kan foretage elementær fejlfinding og udbedre driftsfejl på køretøjet eller arbejdsredskabet, herunder motoren og det elektriske system.

3.8. At kende den økonomiske kontekst for personbefordring ad vej og markedsorganisationen

Deltageren kan udføre trafiksikker professionel personbefordring på et højt kvalificeret niveau både inde for og uden for EU og på baggrund af deltagerens viden om forskellige personbefordringsmåder som tog, personbil mv., forskellige aktiviteter inden for personbefordring (national, international, rutekørsel, turistkørsel, cabotagekørsel mv.), handicapbevidstgørelse, forskellige busvirksomheders organisationsformer og ejerskab og forskellige opslagsværker om de ved kørsel med bus i udlandet gældende bestemmelser.

Buspassagerers rettigheder

3.9. At have kendskab til:

- hensigtsmæssig adfærd over for passagerer med fysisk, sensorisk (hørelse og syn) eller skjult handicap eller indlæringsvanskeligheder, herunder hvordan der skelnes mellem, hvad personer med reduceret mobilitet, orienteringsevne eller kommunikationsevne selv er i stand til at gøre
- barrierer, som handicappede og bevægelseshæmmede står overfor, herunder holdningsmæssige barrierer, omgivelsesmæssige barrierer
- anerkendte hjælpe hunde, herunder deres rolle og behov
- håndtering af uventede situationer

- interpersonelle færdigheder og kommunikationsmetoder i relation til døve og hørehæmmede, synshæmmede, talehæmmede og personer med indlæringsvanskeligheder
- hvordan kørestole og andre bevægelseshjælpemidler håndteres forsigtigt, så de ikke beskadiges
- at assistancen skal være pålidelig og professionel. Desuden opmærksomhed på, at nogle handicappede passagerer kan føle sig sårbare under rejser, fordi de er afhængige af, at der ydes assistance.

At opnå færdighed i:

- hvordan en kørestolsbruger hjælpes op af og ned i kørestolen
- at assistere handicappede og bevægelseshæmmede, der rejser med en anerkendt hjælpehund, herunder sådanne hundes rolle og behov
- teknikker til at ledsage synshæmmede passagerer og til håndtering og befordring af anerkendte hjælpehunde
- hjælpemidler, som kan være til hjælp for handicappede og bevægelseshæmmede, og viden om, hvordan sådanne hjælpemidler håndteres
- brugen af de benyttede hjælpemidler til ind- og udstigning og viden om passende procedurer for assistance til ind- og udstigning, der tilgodeser handicappedes og bevægelseshæmmedes sikkerhed og værdighed.

15. Bilag 2

Indholdet af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for godschauffører

1. Videreuddannelse i rationel kørsel med hovedvægt på sikkerhed

1.1. At kende de karakteristiske egenskaber ved kraftoverføring

Deltageren opnår viden om motorers drejningsmoment, optimalt køreområde på omdrejningstælleren, effektkurver og brændstofforbrugskurver samt diagrammer for gearenes overlappning og kan på denne baggrund føre køretøjet, så motorens transmissions egenskaber udnyttes optimalt.

Deltageren kan ved defensiv og forudseende kørsel minimere omkostninger til vedligehold af køretøjet samt optimere brændstofudnyttelsen.

1.2. At kende sikkerhedsanordningernes karakteristiske egenskaber og funktioner

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til opbygning og funktion af køretøjers elektroniske og mekaniske sikkerhedsanordninger (ESP, AEBS, ABS, TSC, IVMS og andre, som er godkendt til brug), fører støtte eller automatiske anordninger beherske køretøjet, minimere slid, foretage elementær fejlfinding samt udbedre mindre driftsfejl.

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til kørseldynamik udnytte og beherske køretøjets bevægelsesenergi.

Deltageren kan tage de nødvendige forholdsregler ved kørsel ned ad lang/stejl bakke med stort køretøj, herunder undgå langvarig brug af driftsbremser, vælge passende lav hastighed og gear, holde nødvendig sikkerhedsafstand samt anvende eventuel motorbremse eller retarder.

Endvidere har deltageren viden om hensigtsmæssig reaktion ved bremsesvigt.

1.3. At kunne optimere brændstofforbruget

Deltageren kan ved anvendelse af, hvad der er lært under punkt 1.1. og 1.2., foretage kørsel, der sikrer den bedste udnyttelse af brændstoffet.

Deltageren kan optimere brændstofforbruget ved at muliggøre effektiv kørsel og bedre ruteplanlægning ved betydningen af: at kunne forudse trafikken, passende afstand til andre køretøjer og brug af køretøjets fremdrift, stabil hastighed, smidig kørsel og passende dæktryk samt kendskab til intelligente transportsystemer.

1.3a. Evne at forudse, vurdere og tilpasse sig risici i trafikken

Deltageren kan tilpasse sig forskellige vej-, trafik- og vejrforhold, forudse kommende begivenheder, forstå hvordan man skal forberede og planlægge en tur under unormale vejrforhold.

Deltageren har kendskab til brugen af sikkerhedsudstyr og forstår, når en tur må udsættes eller aflyses på grund af ekstreme vejrforhold.

Deltageren kan tilpasse sig trafikrisici, herunder farlig adfærd i trafikken eller distraheret kørsel (gennem anvendelse af elektronisk udstyr, at spise, drikke, osv.). Deltageren kan endvidere anerkende og tilpasse sig farlige situationer og være i stand til at håndtere stress, der er afledt heraf, navnlig med hensyn til køretøjernes størrelse og vægt samt sårbare trafikanter såsom fodgængere, cyklister og tohjulede motoriserede køretøjer.

Deltageren kan identificere mulige farlige situationer og korrekt fortolke, hvordan disse potentielt farlige situationer kan blive til situationer, hvor sammenstød ikke længere kan undgås, og vælge og foretage handlinger, der øger sikkerhedsmargenen i en sådan grad, at et sammenstød stadig kan undgås, hvis den potentielle farlige situation opstår.

1.4. At kunne stå for lastning af et køretøj under overholdelse af sikkerhedsforskrifterne og den korrekte brug af køretøjet

Deltageren kan planlægge lastningen af et køretøj på baggrund af kendskab til beregninger vedrørende lastrummets størrelse, køretøjers nyttelast, tyngdepunktsplacering og akseltryk samt kendskab til hovedkategorier af godstyper og emballagetyper.

Deltageren kan laste køretøjet ved korrekt brug af normalt forekommende udstyr til godshåndtering.

Deltageren kan sikre og beskytte det lastede gods på baggrund af sit kendskab til surring- og sikringsteknikker samt anvendelse af normalt forekommende sikringsudstyr, eksempelvis surringsstropper, presenninger mv.

Deltageren kan hensigtsmæssigt føre det lastede køretøj under hensyntagen til de forandringer, som belæsningen medfører vedrørende køretøjets stabilitet og dynamik. Dette indebærer blandt andet ændret anvendelse af gear afhængigt af køretøjets belæsning, vejens længdeprofil og brug af automatiske transmissionssystemer.

2. Anvendelse af reglerne

2.1. At kende vejtransportens sociale kontekst og reglerne

Deltageren kan anvende gældende køre- og hviletids- samt arbejdstidsregler for transport ved såvel national som international godstransport, herunder anvende køre- og hviletidsreglerne korrekt i forhold til en planlagt transportopgave.

Deltageren kan udfylde, anvende og kontrollere diagramark, føre kontrol med analoge og digitale fartskrivers funktioner og har indsigt i sanktionerne ved mangelfuld, ukorrekt og svingagtig brug af analog og digitale fartskriver.

Deltageren kan, på baggrund af sit kendskab til færdselsregler, der afviger fra danske regler, planlægge og udføre kørslen i henhold til det pågældende lands bestemmelser.

Deltageren er i stand til at bruge vejkort i forskellige målestoksforhold og er ud fra disse i stand til at planlægge kørslen under hensyn til reglerne om køre- og hviletider.

Deltageren har kendskab til den grundlæggende kvalifikationsuddannelse samt den løbende efteruddannelse, herunder uddannelsernes indhold og opbygning, grundlaget for udstedelse af chaufføruddannelsesbevis og fornyelse samt chaufførens rettigheder og pligter.

2.2. At kende reglerne på godstransportområdet

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til godskørselslov og bekendtgørelser, kørselsforbud på bestemte veje, vejafgifter, herunder særlige parkeringsregler for lastbil og lastbilsvogntog på motorvejsrastepladser samt rettigheder og pligter for parterne i et transportforløb medvirke til at afvikle godstransport i overensstemmelse med de fastsatte krav og bestemmelser.

Deltageren har endvidere kendskab til køretøjets attester, godsets dokumenter og chaufførens papirer, der normalt kræves medført ved national og international vejtransport, og kan anvende disse ved en given godstransport.

Deltageren kan foretage en generel kontrol af papirer og dokumenter og kan udfærdige et nationalt og internationalt fragtbrev (CMR), herunder tage et begrundet forbehold ved modtagelse af gods.

3. Sundhed, færdselssikkerhed og miljø sikkerhed, service og logistik

3.1. At være opmærksom på farer i trafikken og arbejdsulykker

Deltageren kan, på baggrund af sit kendskab til ulykkesstatistik, trafik- og arbejdsulykkestyper (særligt hvor store køretøjer er indblandet), de menneskelige og økonomiske følger af ulykker, medvirke til at forebygge ulykker i virksomheden. Herunder specielt ulykker forårsaget af dårligt udsyn for chaufføren.

Deltageren kan udvise en korrekt sikkerhedsmæssig adfærd i henhold til gældende sikkerheds- og arbejdsmiljøbestemmelser under udførelsen af de for en godschauffør almindeligt forekommende arbejdsopgaver.

3.2. At kunne forebygge kriminalitet og menneskesmugling

Deltageren kan, på baggrund af indsigt i risici, lovgivning, virksomhedens og eget ansvar iværksætte forebyggende foranstaltninger mod menneskesmugling og anden kriminalitet samt udvise hensigtsmæssig og korrekt adfærd i tilfælde af kriminelle anslag mod chauffør og køretøj.

3.3. At kunne forebygge fysiske risici

Deltageren kan forholde sig aktivt til en forbedring af sikkerheden og chaufførens fysiske kondition ved arbejde i og på køretøjet, i trafikale situationer og i forhold til egen levevis, således at fysiske risici på chaufførarbejdspladser forebygges.

Deltageren kan, på baggrund af kendskab til relevant anatomi og fysiologi, vælge den ergonomisk mest hensigtsmæssige arbejdsstilling eller –bevægelse i forbindelse med normalt forekommende chaufførarbejde (under kørsel, ved ind- og udstigning, ved godshåndtering og –sikring, brug af lift, udførsel af løftearbejde og ved træk og skub).

Deltageren kan, på baggrund af sin viden om regler samt kendskab til hyppigt forekommende arbejdsskader, anvende personlige værnemidler.

3.4. At være bevidst om betydningen af fysisk og psykisk egnethed

Deltageren kan på baggrund af sin indsigt i faktorer, som virker sundhedsfremmende, og som øger chaufførens fysiske og psykiske egnethed, udføre transportopgaver, således at sikkerheden øges både ved godshåndtering og under kørslen.

Deltageren kan på baggrund af sin viden om ernæring vælge hensigtsmæssige spise- og drikkevaner og er bevidst om virkningerne af alkohol, medicin og andre stoffer, som kan påvirke adfærden og dermed udløse farlige arbejdssituationer og trafikale hændelser.

Deltageren kender symptomerne ved træthed og stresspåvirkninger og behersker de nødvendige forholdsregler herimod.

Deltageren kan på baggrund af sin viden om, hvordan skiftende og skæve arbejdstider kan påvirke helbredet, planlægge og fastholde en adskillelse af arbejde og hvile, således at sikkerheden i arbejdet og trafikken ikke kompromitteres.

3.5. At kunne vurdere nødsituationer

Deltageren kan udføre livreddende førstehjælp, herunder give hjertemassage, og yde indsats ved almindeligt forekommende ulykker og ved pludselig sygdom samt brand.

Deltageren kan vurdere en opstået hændelse gennem kendskab til grundlæggende principper for typiske faremomenter og adfærdsmønstre på et skadested, herunder primært fortage indsats, eksempel vis evakuering af personer i eller ved køretøjer og tilskadekomne, således at ulykken ikke forværres, tilkalde hjælp og yde førstehjælp, indtil redningstjenester overtager skadestedsledelse og prioriteret indsats.

Deltageren kan ud fra et kendskab til køretøj og godstype iværksætte elementær brandbekæmpelse og/eller tilkalde assistance.

Deltageren kan på baggrund af almindelige grundprincipper udfylde en skadeanmeldelse.

3.6. At kunne tilpasse sin optræden på en måde, der bedrager til at højne en servicevirksomheds image

Deltageren kan på baggrund af sin indsigt i hensigtsmæssig adfærd ved direkte kontakt med kunder i praksis anvende et servicebegreb, der befordrer kvalitet i ydelsen, og som højner og konsoliderer virksomhedens og transportbranchens image.

Deltageren kan med udgangspunkt i kendskab til chaufførens forskellige roller og funktioner foretage en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder foretage ruteplanlægning.

Deltageren kan levere en ydelse, hvor der skelnes mellem forskelligartede kundebehov, og hvor der kræves særlig opmærksomhed og serviceniveau, herunder at både køretøjets og den personlige fremtoning modsvarer transporteret godstype og arbejdsopgave.

Deltageren behersker på baggrund af sin viden om kommercielle/finansielle følger og konsekvenser en adfærd, som ikke skaber eller fremmer konflikter eller tvister.

Deltageren kan foretage elementær fejlfinding og udbedre driftsfejl på køretøjet eller arbejdsredskabet, herunder motoren og det elektriske system.

3.7. At kende vejgodstransportens økonomiske kontekst og markedsorganisationen

Deltageren kan udføre trafiksikker professionel vejgodstransport på et højt kvalitetsniveau.

Det sker på baggrund af deltagerens viden om godstransportens placering og betydning for samfundet, herunder konkurrenceforhold, speditørernes rolle, forskellige vejtransportaktiviteter (transport for tredjemands regning, egen virksomhed, transportrelaterede aktiviteter), branchens sammensætning og forskellige kørselstyper, herunder hovedtyper af transportvirksomheder og transportrelaterede aktiviteter og deres organisation, specialisering inden for transport (tank, kontrolleret temperatur, farligt gods, dyretransport mv.) samt sektorens udvikling (diversificering (sammenhæng)) af ydelser, kombination af bane og vej, underentreprise mv.).

16. Bilag 3

Indholdet af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse for varebilschauffører

1. Færdselsregler

At øge den generelle kendskab til færdselslovgivningen med særlig vægt på emner, der kan relateres til arbejdet som fører af en varebil, der anvendes til erhvervsmæssig godstransport

Deltageren kan på baggrund af sit kendskab til færdselsloven, regler om standsning og parkering samt kørsel med trailer medvirke til at udføre godstransport i overensstemmelse med de fastsatte krav og bestemmelser.

Deltageren har endvidere kendskab til reglerne om køre- og hviletid samt arbejdstidsreglerne.

2. Miljø

At kende principperne for energirigtig og defensiv kørsel

Deltageren har forståelse for sammenhæng mellem chaufførens køremåde og de faktiske driftsomkostninger på køretøjet, brændstof og vedligeholdelse samt principperne i energirigtig kørsel.

3. Uheldsforebyggelse

At undgå uheld og ulykker

Deltageren har kendskab til principperne for defensiv køreteknik og forståelse for den uhelds- og ulykkesbegrænsende effekt af denne kørestil.

4. Lastsikring

At kunne stå for lastningen af et køretøj under overholdelse af sikkerhedsforskrifterne og den korrekte brug af køretøjet

Deltagerne kender til hovedkategorier af gods, der kræver surring, sikrings- og surringsteknikker samt brug af udstyr til godshåndtering.

Deltageren kan endvidere beregne køretøjets nyttelast og lastrummets størrelse samt placere godset.

Deltageren kender til følgerne af for stort akseltryk, køretøjets stabilitet og tyngdepunkt, emballagetyper og paller.

5. Ergonomi

At medvirke til et sikkert og sundt arbejdsmiljø samt forebyggelse af fysiske risici

Deltageren kan beskytte sig selv ved håndtering af byrder. Deltageren kender til løfteteknik og ergonomiske forhold, der gør sig gældende ved chaufførens typiske arbejdsopgaver som f.eks. håndtering af gods.

Deltageren kender til omsorg for egen krop og psyke, ernæring, beklædning, arbejdsredskaber og hjælpemidler.

6. Førstehjælp

Deltageren modtager undervisning i henhold til Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplan for "Førstehjælp for erhvervschauffører".

Indhold:

Førstehjælp ved ulykker.

Førstehjælp ved særlige knoglebrud.

Førstehjælp ved livstruende blødninger.

Varighed 4 timer.

17. Bilag 4

Minimumskrav og tekniske specifikationer for avanceret bus- og lastbilsimulator

En simulator, der skal anvendes til køretimer i kvalifikationsuddannelsen, skal kunne simulere en køretime i en lastbil eller en bus. Det stilles på baggrund heraf krav om, at simulatorer, der skal træde i stedet for en køretime i et køretøj, skal være avancerede.

Uddannelsesdirektivet og kvalifikationsbekendtgørelsen indeholder ikke konkrete krav til model eller type. Vejledningen vil således stille visse minimumskrav til, hvad en avanceret simulator skal kunne, for at kunne opfylde kravene til, at øvelse i simulator kan træde i stedet for en køretime.

En bus- eller lastbilssimulator skal bestå af en elevstation og en instruktørstation. Elevstationen skal bestå af førerkabine/-hus, bevægelsessystem og én eller flere skærme, som gengiver simuleringssituationerne. Instruktørstationen skal bestå af en betjeningsterminal og overvågnings- og kontrolsystem.

Førerkabine/-hus

- Førerkabinen/-huset skal være fuldt udrustet med funktionsdygtigt instrumentbord.
- Spejle/kamera skal opfylde gældende EU-krav.
- Synsfeltet skal være minimum 180°.
- Der skal være realistisk motorlyd og lyde fra andre trafikanter.

Bevægelsessystem

Førerkabinen/-huset skal have et bevægelsessystem, som muliggør fuld bevægelighed således, at der skabes realistiske bevægelser.

Simulering/software

En bussimulator skal kunne simulere en totallængde mellem 12 m og 15 m og give mulighed for at vælge en belæsningsgrad mellem 0 % og 100 %.

En lastbilsimulator skal have mulighed for simulation af alment forekommende køretøjskombinationer fx 2, 3 og – 4 akslet lastbil tilkoblet påhængsvogn, sættevogn og modulvogntog.

Lastbilsimulatoren skal give mulighed for at vælge en belæsningsgrad mellem 0 % og 100 % samt last med forskydelig tyngdepunkt.

Bus- og lastbilsimulatoren skal kunne simulere almen forekommende europæiske vejrforhold og færdselssituationer. Deltageren skal således kunne være klar over og tilpasse sig forskellige vej-, trafik- og vejrforhold.

Instruktørstation

- Instruktørstationen skal have overvågning af eleven på skærm.
- Der skal være håndfri kontakt mellem instruktør og elev under kørslen.
- Der skal være mulighed for genafspilning af køreturen med henblik på evalueringen af eleven.
- Der skal være mulighed for, at tids- og brændstofforbrug registreres under kørslen.
- Der skal være mulighed for, at vej- og tidspunkt på døgnet kan ændres under kørslen.
- Der skal være mulighed for, at normalt forekommende fejl kan lægges ind under kørslen (fx for høj motortemperatur, punktering osv.).